

ODLOČITEV DO 8. APRILA

Nerentabilnost pri proizvodnji emajlirane posode nam narekuje notranje in zunanje ukrepe za sanacijo tega stanja. Notranji ukrepi so predvsem v ožjem asortimanu in kvalitetnem premiku pri proizvodnji emajlirane posode. Vendar pa ti notranji ukrepi – iskanje notranjih rezerv pri obstoječem stanju naših proizvodnih kapacitet – še da- leč ne omogočajo rešitve tega problema.

Leto IX.
St. 5
17. III. 1965

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA TOVARNE EMAJLIRANE POSODE

ŽENE SO PROSLAVILE SVOJ PRAZNIK

Anica Gogič

7. marca je bila v podjetju osrednja proslava dneva žena, ki je bila lepo obiskana. Po pozdravu (Nadaljevanje na 16. strani)

Bistveni faktor, ki onemogoča rentabilnost emajlirane posode, so prodajne cene, ki so od leta 1954 nespremenjene in pod kontrolo. Zaradi tega ne moremo prirediti prodajne cene dejanskim stroškom proizvodnje, ki so se v teh 10 letih močno povečali zaradi podražitev reprodukcijskega materiala, povečanja režijskih stroškov in osebnih dohodkov.

Prvi ukrep, ki je bil napravljen, je bila zahteva vseh proizvajalcev emajlirane posode, da se v celoti ukine zvezni prometni davek. Ta zahteva pa po vsej verjetnosti ne bo pozitivno rešena, ker predvideva izpopolnjevanje našega gospodarskega sistema še nadaljnje plačevanje zveznega prometnega davka za finalne izdelke, vendar s to razliko, da bo plačevanje davka prenešeno na trgovino. Po takih informacijah najvišjih oblastvenih organih smo se odločili za drug ukrep in si-

cer za korekcijo cen emajlirani posodi. Pripravljena in vložena je bila vloga na odgovorne oblastne organe, ki vsebuje dve alternativni.

● Sprostitev cen za vso emajlirano posodo. Če ta zahteva ne bo sprejemljiva v trenutni situaciji usklajevanja gospodarskega sistema, ki predvideva tudi postopno sproščanje kontrole cen, smo nakazali še drugo možnost.

● Sprostitev cen specialni posodi (abc, novum, garant, dual, triumf in eterna posoda), za drugo emajlirano posodo pa je predlog povišanja v povprečju za 17,5 procentov, računano na planiran asortiman za 1965. leto. To povišanje cen emajlirani posodi bi le pokrilo izgubo, ki jo je podjetje imelo pri proizvodnji in prodaji emajlirane posode v letu 1964. Zvezni zavod za cene, kateremu je bila predana naša vloga, smatra, da bi povišanje cen za cca 10 %

bilo sprejemljivo, zahtevano povečanje cen pa se jim zdi nekoliko previsoko. Mi ne nameravamo pod nobenim pogojem odstopiti od naše zahteve, saj v njej ne zahtevamo nič več kot kritje izgube, ki jo imamo pri proizvodnji emajlirane posode.

Naša vloga je bila posredovana tudi drugim zveznim in republiškim organom, ki sodelujejo pri obravnavi naše zahteve in dajejo svoje mišljenje. Povsod smo naleteli na razumevanje in upamo, da nas bodo pri naši upravičeni zahtevi tudi podprli.

Rok, v katerem moramo po zakonu dobiti odgovor na našo zahtevo, poteče 8. aprila. V času reševanja naše vloge pa nameravamo še posredovati in jo podkrepiti z dodatnimi podatki o upravičenosti naše zahteve pri odgovornih organih oblasti.

Drago Mravlak

VOLITVE V ORGANE DELAVSKEGA SAMOUPRAVLJANJA SO NA PRAGU

Čeprav še ni IS SRS izdal odloka o razpisu volitev v organe samoupravljanja v podjetjih, se moramo že sedaj na te volitve skrbno pripraviti. Letos bomo volili polovico članov centralnega delavskega sveta, polovico članov delavskih svetov ekonomskih enot in predsednike ter namestnike predsedni-

kov zborov proizvajalcev.

Če ne pride do sprememb po pravilniku o organizaciji in poslovanju podjetja, bomo volili organe samoupravljanja po istem organizacijskem sestavu kot lani. Po tem sestavu imamo poleg centralnega delavskega sveta in upravnega odbora še osem delavskih svetov ekonomskih enot. Ti so posredni organi samoupravljanja. Poleg teh pa je še šestintrideset zborov proizvajalcev, ki so po določenih statuta neposredni organi delavskega samoupravljanja.

Izbira kandidatov je zelo važna za vse organe upravljanja, posebno pa za predsednike in

namestnike predsednikov zborov proizvajalcev. Ti so po 18. členu našega statuta voljeni na tajnih volitvah vsako leto. Njihov mandat traja torej eno leto in ne moreta biti izvoljena dvakrat zapored.

Družbeno politične organizacije v podjetju, ki delujejo v skladu s svojimi programi, bodo morale razviti močno politično aktivnost pred volitvami. Ta aktivnost pa se ne nanaša samo na priprave za izbiro kandidatov, temveč tudi na splošno politično aktivnost za dosego čimboljših gospodarskih uspehov podjetja ob splošni afirmaciji neposrednih proizvajalcev, organiziranih v zborih proizvajalcev, ki so osnovna celica delavskega samoupravljanja.

Nujne komunalne investicije DENARJA PA NI

Nič novega ne bomo povedali z ugotovitvijo, da je tudi za komunalno dejavnost v celjski občini letos premalo sredstev. To potrjuje tudi investicijski program Plinarne-vodovod, po katerem bi morali letos izvršiti nekatera nujna investicijska dela, za katera pa nimajo v celoti kritja.

Nujna je rekonstrukcija cevovodov v Gregorčičevi in Levstikovi ulici v vrednosti 33 milijonov din. Poleg tega je predvidena rekonstrukcija cevovoda v Pokopališki in Levstikovi ulici v vrednosti 28 milijonov din ter cevovoda na Bežigrasjski cesti v vrednosti 8 milijonov din. Dodatna dela na vitanjskem vodovodu pa bodo veljala 80

milijonov din. Vsa ta dela bodo lahko izvršili le z ustreznimi posojili.

Iz lastnih skladov bo podjetje financiralo 17,5 milijonov za raziskave in projekte, za ureditev zajetij, nabavo vodomeroev ter ureditev katastra vodovodnega omrežja.

Razen tega bi za rekonstrukcijo plinarne potrebo-

vali 70 milijonov din, za rekonstrukcijo na plinskem omrežju pa 30 milijonov din. Mimo tega bi potrebovali za tehnično opremo in skladišče tehničnih plinov še 8 milijonov din. Za vsa ta investicijska dela bi potrebovali nič manj kot 290 milijonov din.

Za napeljavo omrežja v novih zazidalnih okoliših Ostržno, Otok III, Hudinja, Polule in Aljažev hrib bi potrebovali še 187 milijonov din, za kar Plinarna-vodovod sploh nima sredstev.

Vse te težave so narekemale podjetju, da bi se cena vode in plinu povzela. Na ta način bodo vsaj delno ublažili težko finančno situacijo, v kateri se podjetje nahaja.

tm

VODA IN PLIN PONOVO NA REŠETU

Pred dnevi je svet za urbanizem, komunalne, gradbene in stanovanjske zadeve pri občini Celje ponovno razpravljal o povišanju cen vode in plina. O tem je svet že večkrat razpravljal, razpravljala pa je tudi že občinska skupščina. Vendar je skupščina povišanje cene vodi in plinu zavrnila ter naročila Plinarni-vodovod, da izdela več variant kalkulacij za novo ceno vode, ki jih naj svet za urbanizem prouči in najboljšo varianto posreduje občinski skupščini v potrditev.

Tako sta se znašla voda in plin v Celju zopet na rešetju.

Svet za urbanizem je potrdil najustreznejšo kalkulacijo. Če se bo z njo strinjala tudi občinska skupščina, ki bo zasedala še ta mesec, bodo plačevali Celjani vodo in plin že po višjih cenah.

Gospodinjstva, šole, bolnice in ustanove bodo plačevale vodo po 56 din za m³, uslužnostna obrat, gostinstvo in zavodi po 110 din, industrija in proizvodna obrt pa po 168 din za m³. Plin bodo plačevala gospodinjstva po 50 din, obrt po 60 din in industrija po 90 din za m³.

V RAZPRAVI OSNUTEK ODLOKA O PRISPEVKIH IN DAVKIH OBČANOV

Na nedavnih zborih volivcev v celjski občini, na katerih so predlagali kandidate za bližnje volitve, so med drugim razpravljali tudi o osnutku odloka o prispevkih in davkih občanov. O tem odloku je te dni razpravljala tudi komisija za programiranje in financiranje pri občinski skupščini.

Če na kratko povzamemo vsebino iz tega odloka, lahko zaključimo predvsem sledeče: Občina je prvič

dobila izključno pristojnost krojiti tako davčno politiko, ki sicer sloni na temeljnih določbah zakona o prispevkih in davkih občanov, ki je pa v skladu z zmogljivostjo davkoplačevalcev in ekonomskimi pogoji v občini. Proizvajalci v zasebnem sektorju pa so povsem izenačeni s proizvajalci v socialističnem sektorju. Za vse dajatve je osnovna osebni dohodek po načelu — za enako delo enak prispevek družbi.

VESTI IZ KOMUNE

V CELJU SE NE VEDO, POD KAKŠNIMI POGOJI BODO GRADILI

Na zadnji seji sveta za urbanizem pri celjski občini bi morali obravnavati tudi poročilo Zavoda za napredek gospodarstva, ki vsebuje tudi predloge o določitvi prispevka za komunalno uredjanje gradbenih zemljišč.

Ceprav je bilo to poročilo že drugič na dnevnem redu sveta — o njem je tudi že razpravljala občinska skupščina (samo razpravljala in ne sklepala) — so člani sveta ponovno preložili razpravo o njem do prihodnje seje. Povedali so, da ga še niso utegnili podrobno proučiti, da bi lahko podali svoje mnenje in zaključke o predlaganih prispevkih za komunalno ureditev zemljišč.

S tem vprašanjem pa ne kaže odlašati v nedogled, saj mora o njem spregovoriti še občinska skupščina. Gradbeni sezona je pred durmi in graditelji bi morali čim prej vedeti, pod kakimi pogoji bodo lahko v bodoče gradili.

GLOBUS

Geološke raziskave rudnega blaga na področju ožje Srbije so ugotovile znatne količine bogate nikljeve rude, ki so geološko vezane na istočasno prisotnost železa. Po orientacijskih podatkih bi bilo mogoče samo ob predelavi najdišča na območju Ržanova letno proizvesti 9.800 ton niklja, 1790 ton kobaltovega hidroksida ter 395.000 ton surovega železa. Zaloga rude na območju Golesa pa bi dale daljnjo proizvodnjo 3500 ton niklja, ki je danes v svetu zelo dragocen in čigar proizvodnja je vezana le na majhno število držav v svetu kot so Kanada, SSSR, Nova Kaledonija ter Južna Afrika. Začetek pridobivanja niklja kot kovine in kobaltovega hidroksida bi v znatni meri osvobodile naše potrebe od dosedanje uvozne zavisnosti ter pribirale podjetju dragoceno devizna sredstva. Predelava niklja kot kovine v niklov oksid in kobaltovega hidroksida v oksid ne zahtevata skoraj nobenih novih investicij.

Avstrijska industrija emajlirane posode toži, da se je v zadnjih mesecih nenadno povečal pritisk inozemskih proizvajalcev na njenem tržišču emajlirane posode. Pritisk prihaja s strani proizvajalcev emajlirane posode iz ZD Nemčije, CSR ter Nemške demokratične Republike. Uvoz teh izdelkov je še vedno podvržen izdaji uvoznega dovoljenja, ki ga odobrava zvezno Ministrstvo za trgovino in gospodarstvo. Spričo trzadevanja avstrijskih vladnih ustanov po vključitvi Avstrije v integracijsko skupino Evropskega gospodarskega združenja pa se pričakuje, da bo prej ali slej Avstrija morala odpraviti sedanje diskriminacijske ukrepe pri uvozu emajlirane posode.

Vrednost uvoza cenene vzhodnonemške emajlirane posode v ZR Nemčijo, ki ne podleže plačilu carinskih dajatev, ker se smatra celotno nemško področje kot gospodarsko nedeljivo, je leta 1964 znašala nekaj manj kot DM 800.000 din, medtem ko je leta 1958 presegala še 2 milijona DM. Vzrok stalnega padanja tiči v stalnem zmanjševanju pogodbenih kontingentov mednarodnega blagovnega sporazuma in razširitvi izvoza DDR-a v druge države sveta.

V železarski in jeklarski industriji ZDA poteče letos poletni tarifni dogovor o dosedanjih mezdah jeklarskih delavcev. Delojemalci so najavili že svoje znatno višje zahteve o povečanju mezd, ki jih ameriški jeklarski trusti niso voljni sprejeti. V svetu prevladuje mišljenje, da bo pri tem prišlo do spora in daljšega štrajka, kar povzroča v zadnjih tednih porast cen jekla v svetu. Jeklarska industrija ZDA proizvaja zadnje čase ogromne količine jekla, čigar tedenska proizvodnja dosega preko 4,8 milijonov ton, kar je več kot ob dosedanjih maksimalni proizvodnji leta 1958. Inflacijski pojavi, ki prihajajo do izraza v zadnjih mesecih v vseh zahodnoevropskih državah, nezadržno dvigujejo cene ne samo živilskim predmetom ampak tudi industrijskim izdelkom. Tako je kovinska industrija v ZR Nemčiji v prvih dveh mesecih letošnjega leta povečala cene večini svojih izdelkov za povprečno 6 odstotkov. Pri tem pa je trgovska mreža odkupila večji del zalog gotovih izdelkov kot ob starih cenah, kar vpliva na trenutno zadržanost nemških kupec pri nakupu novih količin po višjih cenah.

Spričo povečanega uvoza pocinkane posode v ZR Nemčijo se je domača zahodnonemška proizvodnja po podatkih njihovega strokovnega združenja v letu 1964 še nadalje občutno znižala ter dosegla nivo, ki znaša komaj dobrih 10 odstotkov proizvodnje pocinkane posode v tej državi leta 1950. Seveda igra pri tem levil delež konkurenčni vpliv plastičnih mas, čigar masovna proizvodnja omogoča najnižje cene gotovim izdelkom iz umetnih mas.

Upravni odbor soglaša s komisijo za pakiranje

DIT opozarja

Društvo inženirjev in tehnikov je pred kratkim izdalo brošuro, v kateri opozarja občane in odgovorne ljudi na problem, ki je na območju Celja star že nad osemdeset let. Gre namreč za poplave, ki so v preteklosti povzročile Celju neprecejljivo škodo.

V brošuri ugotavljajo, da je rešitev tega problema le v regulacijah voda, pri čemer omenjajo znesek dveh milijard dinarjev. Hkrati zagotavljajo, da bi bil ta znesek povrnjen v treh letih, saj znaša škoda letno 600 milijonov dinarjev.

Upamo, da bo društvo inženirjev in tehnikov s publikacijo doseglo svoj namen.

Ing. Lojze Ilgo petdesetletnik

Ceravno praviloma vrednotimo človeka po njegovem delu, včasih zadošča že bežen kontakt, da si ustvarimo podobo o njegovi osebnosti. Osebnost inženirja Lojzeta Ilga je ena tistih, ki jim je vse zapisano že na obrazu; njegovo neumorno delo je le dostojen okvir tej podobi.

Inženir Lojze Ilgo je sprejel dolžnost glavnega direktorja v najbolj neprimernem času. Zastal nam je korak pred negotovo prihodnostjo. Vedeli smo za pot, vendar nismo zmogli moči stopiti nanjo. Potrebovali smo nekoga; potrebovali smo vodnika, ki bi znal odločno zastaviti korak in kateremu bi brez pomislekov sledili.

Našli smo ga. Danes — čeravno lahko mesece, kar je med nami, prestejemo na prste — se nam zdi, kot da bi bil vedno tu. Čutili je, ko bi bil zrasel s podjetjem; ko da sta podjetje in on eno. Čas in njegovo delo, ki je najbolje izraženo v dveh najmočnejših akcijah — v boju za sprostitev cen in reorganizacijo podjetja — sta dosegla, da smo že po prvih dneh čutili, da ni več novinec. To pravzaprav nikoli ni bil. Ni bil zategadelj, ker smo mu že od prvega dne poslušno sledili...

Prvega marca je inženir Lojze Ilgo slavil petdesetletnico. Prepričani smo, da izražamo željo vseh, če mu na njegovi nadaljnji poti zaželimo še več uspehov in osebnih sreč. Hkrati naj sprejme naše zagotovilo, da ga bomo pri njegovih prizadevanjih za lepši jutrajšnji dan našega delavca odločno podpirali.

*** S 1. 4. 1965 PREIDEMO NA PAKIRANJE EMAJLIRANIH IZDELKOV V KARTONSKE ŠKATLE IN OBOJE.**

*** IZOBEŠENE SPREMEMBE PRAVILNIKA O DELITVI OSEBNIH DOHODKOV IN PRAVILNIKA O DELOVNIH RAZMERJIH SE Z MALIMI SPREMEMBAMI PREDLOŽIJO DELAVSKEMU SVETU V POTRDIŠTEV.**

*** PROGRAM DELA IN FINANČNI NAČRT OBRATNE AMBULANTE »EMAJL«.**

Na seji v dneh 4. in 5. 3. 1965 je upravni odbor obširno razpravljal o poročilu strokovne komisije za standardno pakiranje. Poročilo je imel Srečko Jamnišek. Grupa predlaga prehod na pakiranje v kartonske škatle in oboje vseh emajliranih izdelkov. Vse izdelke bi embalirali v 30 škatel različnih dimenzij. Skladišče embalaže bi imeli nad novo klavnico, vložke za škatle pa bi rezali sproti doma na stroj, ki bi ga kupili od celjske tiskarne. Škatle bi bile opremljene z vsemi potrebnimi podatki o artiklu, ki je v njej. Celoten elaborat obsega še mnogo drugih določil in nalog posameznih služb, ki bodo na-

stale s tem v zvezi. UO je elaborat proučil in ga v celoti potrdil s tem, da se s 1. 4. 1965 preide na novo pakiranje vseh artiklov, ki se že sedaj zavijajo v papir, to je približno četrtnina planirane proizvodnje. Nato bi postopoma pakiranje razširili na ostale artikle in bi s 1. jan. 1966 prešli v celoti na novo pakiranje.

Nadalje je obravnaval upravni odbor prispele pripombe na skrčenje grup obračunskih osnov. Prispele so 3 skupinske pripombe, ki pa v bistvu niso pripombe na grupacijo, ampak pripombe na analitično oceno delovnega mesta. Glede izpolnitve sedanje analitične ocene

oz. izdelave nove pa je UO že sprejel sklep, zato bodo te pripombe obravnavane skupno z izvrševanjem tega sklepa.

Poleg teh je upravni odbor obravnaval tudi pripombe na izobešene spremembe pravilnikov in se zedinil za naslednji dve spremembi v predlogu za spremembo pravilnika o delitvi osebnih dohodkov:

Člen 94 točka 1 naj se zaenkrat še ne predloži delavskemu svetu v potrditev, kar bo o višini dnevnic, ki bremenijo materialne stroške, sklepala občinska skupščina Celje. V členu 94 točki 5 pa se spremeni odstotek od 80 % na 70 %.

UO je na tej seji poslušal tudi izčrpno poročilo obratne ambulante »Emajl«, o programu dela in finančnem načrtu, ki ga je imel dr. Jože Čakš. Iz poročila je razvidno, da si osebje ambulante prizadeva čim bolj razširiti in izboljšati preventivno dejavnost, izpopolniti opremo, ambulanto kadrovsko okrepiti.

Nadalje je UO obravnaval predlog investicijskega plana, plana sklada skupne porabe in plana kredita pri KB Celje ter ga osvojil z malimi spremembami v planu sklada skupne porabe.

PRED ZASEDANJEM CDS

nu določila, da imajo pravico do starostne pokojnine za moške 35 let delovne dobe in za ženske 30 let delovne dobe.

Na prihodnjem ali enem izmed prihodnjih zasedanj bo centralni delavski svet sprejel pravilnik o higiensko tehnični varnosti. Ta pravilnik ima posebno zgodovino, ki je menda edinstvena, če že ne edina pri izvajanju sklepov centralnega delavskega sveta. Ta je že na zasedanju dne 18. 4. 1963 sklenil, da mora biti ta pravilnik izdelan in predložen v potrditev. Ta sklep glasi dobesedno takole: »Izdelati je pravilnik o HTV zaščitni v skladu s predpisi na tem polju s posebnim poudarkom na specifičnost naše proizvodnje, kjer naj bo v prilogi razvidna tudi vsa materialna upravičenost posameznih ekonomskih enot in delovnih mest.« Centralni delavski svet je čakal, da bo pristojna strokovna služba izdelala ta pravilnik in ga po redni poti predložila v razpravo in potrditev. Po dese-

tih mesecih čakanja je na zasedanju dne 3. 2. 1964 centralni delavski svet sklenil: »Ker je centralni delavski svet na zasedanju dne 18. 4. 1963 sprejel sklep, da naj se izdela pravilnik o HTV, pa doslej ta pravilnik še ni bil izdelan, čeprav je od takrat poteklo deset mesecev, se sklene, da je zadnji rok za izdelavo tega pravilnika 29. 2. 1964.« Toda tudi ta sklep centralnega delavskega sveta ni zalegel, čeprav je od takrat preteklo že več kot leto dni.

Menimo, da je vsak komentar k temu odveč. O tem bodo nedvomno razmislili člani centralnega delavskega sveta in člani kolektiva.

Centralni delavski svet bo na prihodnjem zasedanju razpravljal in sklepal še o potrditvi pogodbe o pristopu k poslovnemu združenju za gradnjo investicijskih tirov, o razvoju in delovanju inštituta »Emajl« in drugih vprašanjih. O vseh važnejših sklepih centralnega delavskega sveta bomo seznanili naše bralce.

Bistvene značilnosti pravilnika O NOTRANJJI ORGANIZACIJI

Osnutek pravilnika o notranji organizaciji podjetja je končan in o njem razpravljajo že družbene organizacije v podjetju. V prihodnjih dneh bo tudi upravni odbor pregledal osnutek ter ga posredoval kolektivu na vpogled in v splošno razpravo.

V zvezi s tem osnutkom pravilnika o notranji organizaciji je potrebno poudariti, da se s tem pravilnikom samo izvajajo določila statuta o notranji organizaciji in da v tem pogledu ne moremo v ničemer spreminjati tistih načel, ki so postavljena v statutu, v katerem je že določena notranja organizacija glede samoupravljanja in vodenja. Poleg centralnega delavskega sveta so določene kot osnovne samoupravne enote obrati z obratnimi delavskimi sveti. V okviru obratov se lahko formirajo nadaljnje ekonomske enote z delavskimi sveti ekonomskih enot. V pravilniku o notranji organizaciji se le določa, kateri so obrati v podjetju kot samoupravne enote. S tem pravilnikom je izvedena nadaljnja organizacija samoupravljanja le v nekaterih obratih s tem, da so že določene ekonomske enote in delavski sveti teh ekonomskih enot npr. v obratu II in obratu III. Prav tako so določene tudi samoupravne enote strokovnih služb, ki jih imenujemo v skladu s statutom skupine poslovnih enot z delavskimi sveti.

S statutom so tudi že določene osnovne delovne enote. Po-

leg že navedenih obratov imamo še nadaljnje delovne enote, ki predstavljajo strokovne službe kot n. pr. pripravo proizvodnje, kadrovske službe, službo tehniške kontrole, finančno-računovodsko službo itd., ter se tem delovnim enotam s pravilnikom o notranji organizaciji le podrobneje določa: njihov sestav, delokrog in podobno.

Bistvene značilnosti nove organizacije odn. razlike od dosedanje organizacije so predvsem na področju proizvodnje in deloma strokovnih služb. Z ustanovitvijo obratov se daje tem delovnim enotam — obratom večja samostojnost s tem pa tudi odgovornost za izvajanje postavljenih nalog. Delovne naloge, ki jih bodo imeli posamezni obrati v okviru postavljenih planov in nalog, ki jih bodo prejeli od priprave proizvodnje, bodo morali s polno odgovornostjo in samostojno izvrševati. V tem pogledu bo imel vsak obrat svoje samoupravno in strokovno vodstvo. Skupnega vodstva vse proizvodnje in neposrednega usmerjanja in nadziranja proizvodnje z enega mesta v podjetju ne bo. Vodstvo podjetja bo le koordiniralo delo obratov. Med strokovnimi

Kaj si obetamo od nove organizacije? Predvsem strogo in natančno razmejene dolžnosti vsakega posameznika. (Foto LT)

službami v podjetju je najvažnejša v novi organizaciji priprava proizvodnje, katere naloga je, da skrbi za nemoteno proizvodnjo. Tako je naloga te službe, da dela na izpopolnjevanju tehnološkega postopka, vrši pripravo proizvodnje za posamezne obrate, vrši nabavo vsega materiala, potrebne za proizvodnjo ter vodi vzdrževalne obrate, od katerih zavisi nemotena proizvodnja. S pravilnikom o notranji organizaciji je tudi vsem drugim strokovnim službam točno odrejen njihov delokrog. Posebnost v novi organizaciji so tudi razne štabne in skupne službe, ki delajo izven neposrednega poslovanja podjetja, opravljajo pa naloge, ki so bodisi nujno povezane z delovanjem podjetja, ali pa delajo na razvoju in usmerjanju poslovanja podjetja.

Postavlja se vprašanje ali bo z novo organizacijo potrebno pritegniti v podjetje še dodatno število strokovnjakov. S tem v zvezi je potrebno pojasniti, da izhaja nova notranja organizacija iz obstoječega stanja delovne sile v podjetju ter se to stanje delovne sile zaradi izvedene organizacije ne bo povečalo. Bodo pa z novo organizacijo potrebni notranji premiki in premeščanje, ker nekatera delovna mesta na novo ustanovljamo, druga pa ukinjamo v dosedanjih obliki. Delavci na dosedanjih delovnih mestih se bodo premestili na druga delovna

mesta, ki bodo ustrezala njihovim strokovnim usposobljenostim. Da bi pri tem ne nastale težkoče pri izvedbi nove organizacije in zasedbi delovnih mest, predvideva pravilnik v prehodni dobi določene izjeme, da se lahko namreč odstopa od določenih pogojev, ki se sicer zahtevajo za zasedbo posameznih delovnih mest. Za delovna mesta je predpisana določena strokovna usposobljenost ter določena praksa. Pri zasedbi delovnih mest pri tej prvi začetni dobi bo po določilih tega pravilnika lahko upravni odbor izjemno brez predpisanega razpisovanja delovnih mest postavil na delovna mesta delavce, če tudi ne bi izpolnjevali enega od zahtevanih pogojev. Poznejše nameščanje na ta delovna mesta ali pridobivanje strokovnih delavcev in drugih delavcev izven podjetja za delo v podjetju, bo pa vezano na izpolnjevanje pogojev, ki so zahtevani za vsako delovno mesto.

S tem pravilnikom o notranji organizaciji je izvedena osnovna organizacijska shema. Posamezne delovne enote odn. samoupravne enote kot npr. obrati, bodo pozneje vsak za svoje področje sprejeli posebne pravilnike, s katerimi bodo v podrobnosti uredili notranjo organizacijo v svoji enoti. Osnutki teh pravilnikov so tudi v glavnem že izdelani.

Dr. Z.

Nova organizacija nam mora zagotoviti zlasti kakovostnejšo proizvodnjo. Njenemu učinku bo najlažje slediti v skladišču. (Foto LT)

iz ekonomskih enot

Orodja, izdelana v naši orodjarni bodo

Vsem, ki imajo opraviti z uslugami ekonomske enote 7, je dobro znano, kako so le-te drage. Tudi letošnja bilanca poslovanja nam je krepko potrdila takšno stanje. Da je temu res tako, lahko presodimo iz naslednjega primera.

Vzemimo srednje veliko orodje, ki ga izdelamo v naši orodjarni za EE 3, ali katerokoli drugo ekonomsko enoto.

Stroški	din
material	265.000
osebni dohodki	221.000
razni stroški	250.000
str. režije	1.160.000
Skupaj	1.890.000

Iz tega vidimo, da je strošek režije največji in znaša kar petkrat več kot osebni dohodek izdelave. To je povzročilo čestokrat negodovanje na račun slabega dela in pisanja neopravljenih ur, ki naj bi prispevale k visoki ceni. Vzroke je bilo potrebno poiskati v samem zbiranju stroškov režije, ki so bili nerealno zbrani in tako v preveliki meri bremenili EE 7. Rezultati novega izračuna še sicer niso poznani, ker je za to potreben čas več mesecev, vendar pa bodo temeljili na stvarnih pogojih, kar bo povzročilo precej nižjo ceno orodja. To je še posebno važno, ker s takšno ceno nismo mogli biti konkurenčni na zunanjem trgu, v katerega se bo orodjarna morala vključiti slej ko prej.

Ko razpravljamo o nižji ceni orodja (čeprav se to danes skoraj nerodno sliši), ne moremo mimo notranjih rezerv subjektivnega značaja, ki lahko bistveno spremenijo današnje stanje.

V tretji ekonomski enoti SI PRIZADEVAJO IZBOLJŠATI DELO

Pohvale vredna je udeležba članov delavskega sveta tretje ekonomske enote, saj je bilo na zadnji seji prisotnih od enajstih članov kar osem, medtem ko so bili trije bolni.

Člani so z veliko prizadevnostjo reševali proizvodne probleme, ki so v njihovi pristojnosti in jih je v njihovi ekonomski enoti precej. Iskali so možnosti za dvig produktivnosti, boljše izkoriščanje kapacitet in razpravljali, kako bi dosegli

čimboljšo kvaliteto. Tržišče je postalo z določenimi proizvodi nasičeno, kupci pa so glede kvalitete začeli postavljati ostrejša kriterija.

Po poročilu vodje ekonomske enote o poslovanju v mesecu februarju so se prisotni dalj časa ustavili pri sprejemanju plana za mesec marec. Ugotovili so, da je plan za marec zelo visok kljub 26 delovnim dnevom. Planirano je 412.700 kg proiz-

Smo namreč pred »novim načinom dela«, kot temu pravimo. Tu ne gre za povečan fizični napor, ampak za dosledno izkoriščanje strojnega parka; pred sinhronizirano proizvodnjo orodja. Sam sistem bo terjal disciplino proizvajalcev in mnogo bolj kvalitetno delo pripravljanih služb. Čeprav bo ta namestitev korak verjetno pokazal več problemov kot jih načrt predvideva. Je pa vendar nujen v današnji tekmi s časom.

Obe okolnosti, ki sem jih navedel, težita k istemu cilju: Proizvajati hitrejša in boljše, vendar pa moramo vzporedno s kvalitetnejšo organizacijo proizvodnje istočasno razvijati boljši sistem delitve osebnega dohodka, ki v orodjarni še ni zadovoljivo rešen po načelu: za enako delo enako plačilo.

vodnje. Glede na težave, ki se pojavljajo, bo plan težko doseči. Prvi problem je delovna sila, saj je od 195 zaposlenih povprečno na dan 22 delavcev bolnih, vedno pa jih je še nekaj na dopustu. Kljub temu, da je zaposlenih le 195 delavcev, plan temelji na 212 zaposlenih. Pomanjkanje delovne sile izredno vpliva na proizvodnjo koles. Ni še dolgo tega, ko je bilo skoraj nemogoče proizvajati kolesa po kriterijih, ki jih je postavila tovarna avtomobilov Maribor. Sedaj je problem delno rešen, ker je omenjena tovarna pristala na ugodnejše kriterije. Pri grupi odpreski Velenje ovira proizvodnjo stroj za varenje stropnikov, ki je nepopoln, ker ni bil poleg stroja nabavljen električni aparat za predvžig. Nujno pa je, da čimprej popravijo predupogibni stroj za ugibanje delov za kotle. V skrajnem primeru bi morali napraviti preureditve za stiskalnico, da bi lahko proizvodnja kotlov še naprej nemoteno potekala.

Vidimo, da se kolektiv tretje ekonomske enote bori s precejšnjimi težavami in upamo, da jih bo s svojo prizadevnostjo in dobrim strokovnim vodstvom premagal.

Spodbuden delovni uspeh

Za svoj trud v mesecu februarju je bil kolektiv prve ekonomske enote dobro nagradjen. Ko so na 10. redni seji delavskega sveta pregledali enomesečno poslovanje, so ugotovili vzpodbuden uspeh.

Ing. Mirko Jančigaj, ki je podal izračun gospodarskega učinka prve ekonomske enote, je seznanil prisotne, da so plan in asortiment izvršili s 111,5 %. Nato so gledali na uspeh svojega dela v skladu z merili, določenimi v pravilniku o delitvi osebnih dohodkov, razdelili presežek med vse člane ter na potrebne sklade.

Zasedanje so zaključili z zagotovitvijo, da še naprej zastavijo vse svoje moči za čimboljše delovne uspehe v korist prvi ekonomski enoti in kolektivu celotne tovarne.

Sredstva so preveč pičila

DELAJSKI SVET SEDME EKONOMSKE ENOTE JE NA SVOJI IZREDNI SEJI OBRAVNAVAL KOT OSREDNJO TOČKO DNEVNEGA REDA POMIČ PRI INDIVIDUALNI GRADNJI.

Na njihov delavski svet je prišlo že precej prošelj za kratkoročne oziroma dolgoročne posojila. Ker so rezervna sredstva, s katerimi njihova ekonomska enota razpolaga, skoraj nezadostna, so bili člani delavskega sveta in predsedniki zborov proizvajalcev, ki so zastopali svoje delavnice, postavljali pred dejstvo ali odrediti enemu prosilcu celotno posojilo ali sredstva razdeliti med vse prosilce enako. Ker bi v zadnjem primeru pripadal vsakemu le zelo majhen delež razdeljenih denarnih sredstev, niso prisotni ugodili nobeni prošnji.

Interesanti za individualno gradnjo pa naj bi se povezali z nabavno službo, ki jim bo po sklepu upravnega odbora pomagala pri nabavi določenega materiala.

Kaj bo s Študijsko knjižnico v Celju

Vse kaže, da letos ne bo sredstev za nadaljevanje gradnje študijske knjižnice v Celju. Lani je to gradnjo financiral okraj in celjska občina. Z ukinitvijo okraja izpade polovica sredstev za to gradnjo, celjska občina pa kot kaže, kljub dobri volji vseh sredstev ne bo mogla zagotoviti. Proračunska situacija tega ne dovoljuje.

Ko so na zadnji seji občinskega sveta za kulturo o tem razpravljali, so ugotovi-

li, da študijska knjižnica posluje v nemogočih pogojih. Delo v njej je skorajda nemogoče, toda ne toliko za ljudi, ki tam delajo, kot za koristnike, ki se vedno v večjem številu poslužujejo knjižnice.

Za študij v knjižnici ni primernih prostorov, 40.000 knjig leži v zabojih, z 10.000 novimi knjigami pa ne vedo kam. Vrh tega so prostori temni in skladišča vlažna.

Inštitut »Emajl«

V »Emajlircu« je izšlo doslej že več člankov, v katerih so avtorji pojasnjevali vlogo in perspektivo razvojno — raziskovalne dejavnosti, ki naj bo postala sestavni del procesa proizvodnje ne le v naši tovarni, marveč v sleherni gospodarski organizaciji. Najozja povezanost raziskovalnega dela s proizvodnjo je potrebna zato, da bi lahko sledila hitremu in nenehnemu razvoju tehnike doma in v svetu in da bi končno bilo

samostojno poslovati šele prvega novembra preteklega leta, dočim veljajo zakoni o finansiranju znanstvenih zavodov že od 1960. leta.

Namen našega članka je, da s pomočjo izvlečka in zaključnega računa inštituta za leto 1964 ponazorimo naše trditve o finančnih prednostih, ki jih je z razvojnimi inštituti pri tovarnah mogoče doseči.

Dvomesecno poslovanje inštituta v peteklem letu je dalo sledeče rezultate:

dohodek inštituta je znašal ca. 14.100.000 din. 15% prispevek federaciji (ki ga ni treba odstopiti, marveč se odvaja v lastni poslovni sklad) znaša ca. 2.100.000 din. Po tem, ko smo odbili prispevek za obnovo Skopja, je za čisti dohodek inštituta ostalo ca. 11.800.000 din. Po izplačilu osebnih dohodkov je za sklade ostalo ca. 8.100.000 din, katerih razdelitev je sledeča:

— poslovni sklad za osnovna sredstva	ca. 1.200.000
— poslovni sklad za obratna sredstva	ca. 1.500.000
— sklad skupne porabe	ca. 4.500.000
skupaj ca.	7.200.000
15% prispevek federaciji (ki se odvaja v lastni poslovni sklad)	cca. 2.100.000
15% sklad za znanstveno delo	cca. 700.000
vsega skladi ca.	10.900.000

Navedeni izvleček iz zaključnega računa inštituta za dvomesecno poslovanje v letu 1964 z vso zgovornostjo ponazarja finančne ugodnosti, ki se nudi-

IŽŠLA JE PRVA ŠTEVILKA »EMAJL«

Vse hitrejši razvoj emajlne industrije prinaša nove in obsežnejše, tehnične, tehnološke, ekonomske, organizacijske in kadrovske probleme. Za študij in reševanje problemov, ki se pojavljajo v emajlirski industriji, obstaja zelo malo literature, ki pa je vsa v tujih jezikih. Zato je pobuda Udruženja emajliraca Jugoslavije, da začne izdajati svoj strokovni bilten, zelo dobrodošla.

V biltenu bodo obravnavali probleme emajlirske industrije, novosti iz emajlne tehnologije v svetu in pri nas, standarde, higien-

sko-tehnične predpise in zaščito pri delu. Poleg tega bo prinašal bilten informacije o strokovni literaturi; posežno pa bi opozorili emajlirce na rubriko »Vprašanja in odgovori«, kjer bodo na postavljena vprašanja odgovarjali naši najboljši strokovnjaki. Zaželeno je, da se emajlirci čim bolj poslužujejo te možnosti.

V prvi številki biltena »Emajl« je poleg prvega dela študije metod za enoplastno belo emajliranje in osvajanje najprimernejšega postopka naših domačih strokovnjakov: Trebar Marka, ing. Jošt Jožeta in Slavka Založnika, že članek ing. Arsenija Nedeljkoviča: *Naprave za žganje emajla*, ing. Dragutina Gerenčevića: *Izkušnje pri delu z domačimi detergenti za razmaščevanje*, ing. Miroslava Hahna: *Izbor postopkov pri emajliranju predmetov iz sive litine*.

Ce hočemo, da trud, ki so ga vložili člani upravnega in redakcijskega odbora v realizacijo zamisli izhajanje »Emajla«, ne bo zaman, je potrebno, da vsi emajlirski strokovnjaki sodelujejo s strokovnimi prispevki ter na ta način pripomorejo k vzgoji kvalitetnega emajlirskega kadra.

jo gospodarskim organizacijam z lastnimi razvojnimi inštituti, če bi namreč 25 ljudi (kolikor jih je lani bilo v inštitutu) hotelo doseči izven inštituta enak finančni efekt, potem bi morali ustvariti dohodek ca. 30 in ne 14 milijonov dinarjev.

Iz delitve skladov je nadalje razvidno, da je mogoče preko inštituta iz materialnih stroškov podjetja ustvariti sklade za investicije in stanovanjsko izgradnjo ter sklad za znanstveno delo. Vsi ti momenti omogočajo gospodarskim organizacijam, da prično pospešeno uvajati in krepiti razvojno — raziskovalno dejavnost, kar bo v veliki meri pripomoglo k razvoju gospodarskega sistema.

ing. Oskar Hudales

KOMENTAR

omogočeno iskanje svojih specifičnih poti v procesu proizvodnje. V ta namen naj bi gospodarske organizacije ustanovljale svoje razvojne inštitute.

Finančne ugodnosti, ki jih daje naša zakonodaja tistim gospodarskim organizacijam, ki so ustanovile svoj inštitut in ga uspele registrirati kot samostojen znanstveni zavod, so tako velike, da je prav težko razumeti, zakaj je dosedaj tako malo gospodarskih organizacij izkoristilo to ugodno priložnost. Ne smemo namreč pozabiti, da greo celotni stroški inštituta na materialne stroške podjetja. To pomeni, da morajo podjetja, ki nimajo svojega inštituta, namesto enega dinarja za finansiranje razvojnega dela, oddvojiti skoraj tri dinarje! Tudi v naši tovarni so bile te izredne olajšave izkoriščene le delno, saj je pričel inštitut »Emajl«

reševanja ter drugič, zvedeti, kaj mislijo o tem tisti, ki jim je ta problem bližji.

Moje ekonomsko znanje mi ni dovoljevalo, da se poglabim več kot načelno v omenjeno problematiko, ki sem jo začela. Zdelo se mi je tudi potrebno

pravilno ravnanje pri izkoriščanju strojev in naprav ter pravilno ukrepanje v primeru nastanka okvare bi morali zainteresirati vse proizvajalce in jim prikazati njih osebne in kolektivne koristi. Primerna stimulacija, oziroma priznanje bo na neposredne nosilce dela

trditve načeloma neoporečna. Sicer pa tu ni bilo mesto, niti si nisem žadala naloge iskati konkretnih oblik odgovornosti.

Kar zadeva način vzdrževanja strojev, opreme in orodij ter njih stopnje vzdrževanja, kakor tudi osnovanja kartotek, vidim, da sva z avtorjem načeloma enakega mišljenja, saj sem v njegovem sestavku zasledila enake stopnje vzdrževanja kot sem jih že jaz omenila, zato o tem zaenkrat ne bom razpravljala, če pa bo treba, sem tudi pripravljena nadaljevati razpravo.

Nikakor ne trdim, da so mojstri edini in izključno odgovorni za izkoriščanje kapacitet, toda soodgovorni so pa absolutno. Mojstri bi si naj prizadevali, da bi izvedli vse potrebne preventivne mere vzdrževanja strojev s ciljem, da bi stroje popravili prej, predno bi prišlo do večjega kvara ali loma. Vzemi-mo, da mojster ni dovolj skrben v izvajanju preventive, kolikor je njegova pristojnost. Posledica tega je, da remont traja veliko dalj časa kot sicer, če bi ne manjkala njegova učinkovita prisotnost.

Maksimalne proizvodnje ne morejo pričakovati od strojev in naprav, dokler ne bomo poskrbeli, da bo delovanje kontinuirano in da bo delo celotnega strojnega parka usklajeno ter smotrno izkoriščeno. Brez dosledne pozornosti pri ravnanju s stroji bo težko doseči planiran ekonomski učinek s predvideno hitrostjo.

Vida Deletič

Vzdrževanje strojev, naprav in orodij

razpravljati načelno, saj v nekaterih primerih manjkajo celo jasne načelne opredelilne pojmov.

Avtor meni, da je delitev stroja na gliblje in mirujoče dele preširoka in neuporabna, vendar mislim, da dovolj jasna, da je iz nje možno razbrati namen, ki sem ga hotela reči. Medtem ko pisec opozarja na nepravilnost, pa tudi sam pozablja pomanjkljivost odpraviti.

Pa še glede dolžnosti nadziranja delovanja strojev. Iz celotnega odstavka je razvidno, da naj bi bili odgovorni delavci, mojstri in pristojni organi tehnične službe. Za zavestno nadzorovanje in

nedvomno pozitivno vplivala, kar se bo slej ko prej odrazilo v nadaljnjem prizadevanju in povečanju produktivnosti dela. Seznaniti bi jih morali s škodo, ki je bila povzročena podjetju zaradi prekinitve dela zaradi defekta določenega proizvajalnega sredstva.

Avtor pravi: »Bodimo jasni in odkriti — nihče ni bil nikoli v takih primerih odgovoren, niti ni možnosti najti tistega, ki bi moral biti za posamezne primere odgovoren.« Nikakor nisem njegovega mnenja. Vprašam naj le to, če je bil primer, da smo odgovornega tudi iskali? Avtor se tudi sam strinja, da je

Pregled članov organov upravljanja, ki jim letos poteče mandatna doba

V kratkem bodo razpisane volitve v organe upravljanja v delovnih organizacijah. V zvezi s tem objavljamo seznam tistih članov organov upravljanja, ki so bili izvoljeni za mandatno dobo enega leta na volitvah dne 13. junija 1964.

V centralnem delavskem svetu poteče mandatna doba naslednjim članom iz ekonomske enote I:

Drago DOLZAN, Stane GORIŠEK, Miloš JEFTIČ, Milan KAVČIČ, Franc KOLENC, Vili KOROŠEC, Albina OREHOVEC in Maks VOVK.

Iz ekonomske enote II:

Ivan BOLARIČ, Stanko GOLOGRANC, Vlado HROVAT, Pavel JURJOVIČ, Silva JUTERŠEK, Alojz MANSUTI, Slava PODPEČAN, Edvard UMEK, Stanislav VENGUST in Milan ZALOKAR.

Iz ekonomske enote III:

Zdenko KAVČIČ in Franjo OREL.

Iz ekonomske enote IV:

Stanko ZAGMAJSTER.

Iz ekonomske enote V:

Franc MEZNARIČ in Martin ROZMAN.

Iz ekonomske enote VI:

Martin PREVORŠEK.

Iz ekonomske enote VII:

Ivan STORMAN, Vili KONČAN in Drago ZUPANC.

Iz ekonomske enote VIII:

Anton FEDERZBERG, Albin BRENCIČ, Oglja COKAN, Viljem ŠULGAJ, Fanika VEDLIN, Jože STAJNPIHLER, Anton PANTNER, Pavla RAVBAR, Ivan KRAJNC in Jurij METLIČAR.

V delavskem svetu ekonomske enote I poteče mandatna doba naslednjim članom: Mirko BREZNIK, Stane DVORSAK, Stane GORIŠEK, Gabrijela HRIBERNIK, Anton KEGU, Franc KACIČNIK, Slavko KLOPOTAN, Jože LIPAR, Marija LIPICNIK, Cvetko LAVRIČ, Viktor PAVŠNER, Neža VAJDIC, Vera VODEB, Miha ZAVSEK.

V delavskem svetu ekonomske enote II poteče mandatna doba naslednjim članom: Slava PODPEČAN, Truda PUSTEK, Drago SVET, Ana SEKORANJA, Avgust SEŠERKO, Angela TRATNIK, Stanko VENGUST, Edvard UMEK, Julijana VREČKO, Marija ZDOLŠEK, Anton ŽEPEK in Marjan ŽURAN.

V delavskem svetu ekonomske enote III poteče mandatna doba naslednjim članom: Zvone GOLOB, Boro JANDRIČ, Ivan KOŠENINA, Jože KRAJNC, Franc KRIVEC, in Anton REMUS.

V ekonomski enoti IV so vsi zaposleni v tej enoti člani delavskega sveta in so na zadnjih volitvah izvolili predsednika in njegovega namestnika, katerim

poteče mandatna doba prihodnje leto, zaradi česar v tej enoti letos ne bo volitev, razen v slučaju, če še pred volitvami ne pride glede na novo organizacijsko razdelitev do kakih sprememb.

V delavskem svetu ekonomske enote V poteče mandatna doba naslednjim članom: Marija BRUNSEK, Srečko MALIN, Franc LEBAN, Gabrijel ŠIFER, in Franc ZORKO.

Za ekonomsko enoto VI velja isto kot za ekonomsko enoto IV.

V ekonomski enoti VII poteče mandatna doba naslednjim članom delavskega sveta: Ludvik KRESE, Vili KONČAN, Milan FLIS, Andrej PODJAVORŠEK, Stanko PANGERL, Rafko HRIBERNIK in Zmago HERMAN.

V delavskem svetu ekonomske enote VIII poteče mandatna doba naslednjim članom: Štefka UMEK, Branko KARNER, Jože TURNSEK, Branko GORŠEK, Franc JANUŠ, Franc PAVSAR, Miroslav TODOROVIC, Mirko EKSELENSKI, Ignac MLAKAR, Avgust JEŽOVNIK, Tatjana HUĐALES, Anton KOLENC, Lizika JAKOPIN, Anton IVANIC, Adi KOSTOMAJ, Marjana KREMPUŠ, Stane VIDEČ, Slava NOVAK in Stefan KOROŠEC.

KJE BOMO LETOS LETOVALI?

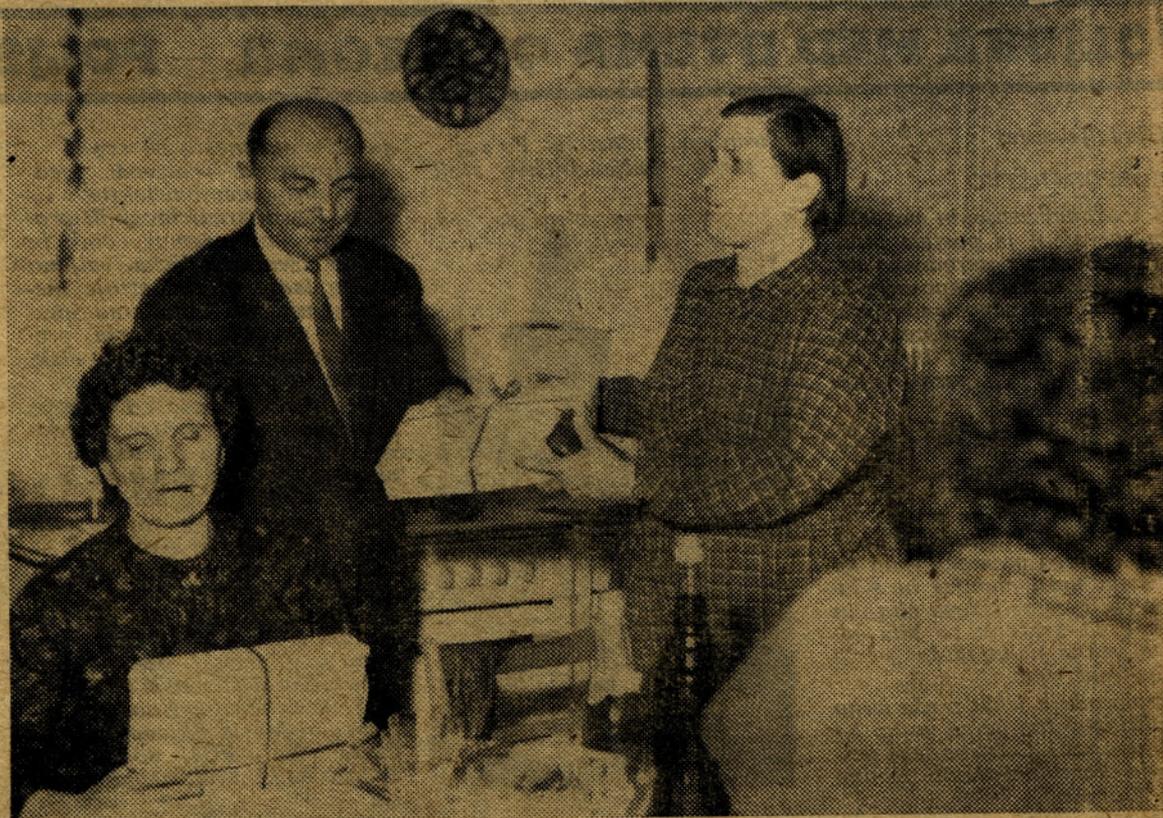
POČITNIŠKI DOM V FIESI JE PRODANI, Z DOBLJENIMI SREDSTVI PA UREDITI DOM V CRIKVENICI. V CRIKVENICI SE POLEG 41 LEŽIŠČ V NAŠEM DOMU NAJAME SE 74 LEŽIŠČ PRI ZASEBNIKIH.

Da bi bilo letovanje naših članov kolektiva v letošnjem letu pravočasno in čim bolj pripravljeno, je upravni odbor koncem lanskega leta imenoval posebno komisijo, ki bo poskrbela za rešitev tega problema.

Komisija za letovanje si je ogledala oba naša počitniška doma in obiskala tudi druge kraje ob morju. O zaljučkih je poročala na seji upravnega odbora. Predlagala je, da prodamo počitniški dom v Fiesi, z dobljenimi sredstvi pa uredimo domov v Crikvenici. Sprva se je komisija zavzemala tudi za najem nekaj ležišč na Punatu na otoku Krku. Ker pa ni dobila zagotovila zaradi prehrane in pitne vode,

je od tega odstopila. Nadalje je komisija predlagala, naj bi bile cene izven sezone znatneje nižje od sezonskih. Upravni odbor je o predlogu obširno razpravljal in ga v glavnem sprejel. Sklenil je, da prevzame vso organizacijo prodaje doma v Fiesi kakor tudi ureditev doma v Crikvenici in organizacijo letovanja komisija sama. Konkreten predlog za prodajo doma v Fiesi in ureditev doma v Crikvenici bo še predložen centralnemu delavskemu svetu v potrditev. Za Crikvenico pa se je UO zedinil, da se najame poleg 41 ležišč v našem domu še pri zasebnikih največ 74 ležišč.

M. R.

Ze v kratkem poročilu o proslavah ob dnevu že na smo omenili, da se je svojih članic spomnil tudi aktiv ZB. Na sliki, ki jo objavljamo, izročča predsednik aktiva Lojze Pavlič ženam praktična darila. Foto LT »Emajl«

Ceneni turizem

Spoznavati neznane kraje je želja skoraj slehernega človeka, posebno pa mladega, ki še ni videl dosti sveta. Toda potovanje je draga zabava, ki si je ne more privoščiti vsakdo.

Mladinka, mladinec, ti ki gojiš željo po izletih in potovanjih, a ti je pot zaradi denarja zaprta, imaš še vedno odprta vrata. Ta vrata so zate počitniška zveza, ki ti nudi za skromen denar možnosti izletov in potovanj.

Ako želiš videti neznane lepote naše domovine, se vključi v počitniško zvezo in pot ti bo odprta. Član lahko postane vsakdo v starosti od 13. do 25. leta s tem, da plača članarino 200 din letno. S plačano članarino ima član poleg ostalih ugodnosti še popust v skupini najmanj 5 članov na železnici in ladjah, in sicer 50 odstotkov ali 75 odstotkov. Počitniška zveza ima širom po domovini svoje domove za odih in prenočevanje. Kdor želi prenočevati ali letovati v teh domovih, mora plačati še 200 din članarine, da ima popust tudi v domovih počitniške zveze. Celotna članarina znaša 400 din letno.

Ti, ki bereš te vrstice, pomisli, da ti je odmerjenega še malo časa, pa da se ti vrata za vedno zapro. Pohiti, poišči ljudi, ki skrbijo za tebe in ti bodo omogočili, kar si želiš.

Počitniška zveza ima v tovarni svoje poverjenike: Pangerl Dragico, Stimolak Hermino, Vodeb Stanka v emajlirnici. Zorko Sonjo v dekor oddelku, Pristovnik Silvo v skladišču gotove posode, Urleb Metoda in Koštomaj Ivana v kleparskem oddelku, Macur Ivana v radiatorskem oddelku, Lederer Antona v inštitutu, Sorčan Jelko in Šarlah Antona v upravnem poslopiju.

Šarlah

Hiška v Makarski, last počitniške zveze.

ZA RACIONALIZACIJE 1964...

V letu 1964 je bilo za racionalizacije izplačano skupno 1.835.000 din v breme osebnih dohodkov. Od tega je bilo izplačano za racionalizacije odobrene v 1961. letu 297.000 din petim članom kolektiva, iz 1962. leta 462.000 din devetim članom kolektiva, iz 1963. leta 761.000 din trinajstim članom kolektiva in iz 1964. leta 314.000 din štirim članom kolektiva.

SPREMENBA IMENA - FIRME PODJETJA

S sklepom centralnega delavskega sveta podjetja z dne 29. decembra 1964 je bila imenovana posebna strokovna žirija z nalogo, da izvrši razpis za spremembo imena — firme podjetja. S tem sklepom so bile tudi določene nagrade za najboljše predloge. V št. 2 »Emajlirca« z dne 3. 2. 1965 je bil objavljen ta sklep v obliki natečaja ter je bil postavljen rok za dostavo ponudb do 1. 3. 1965.

Glede na to, da na podlagi te objave ni prišlo veliko predlogov, je strokovna žirija sklenila, da se rok za dajanje odnosno sprejemanje predlogov podaljša do 1. 5. 1965 ter izvrši tudi javni razpis v časopisu »Delo«. Doslej vložene predloge v zaprtih odn. zapečatenih zavitkih hrani strokovna žirija ter jih ni odprla. Ti predlogi se bodo upoštevali enako kot naknadni predlogi, ki bodo vloženi v podaljšanem roku. Tajnost vloženi predlogov je zadržana. Strokovna žirija je hkrati sprejela tudi poseben pravilnik, po katerem bodo ocenjevali in nagradili najboljše izbrane predloge za novo ime — firmo podjetja.

POLJSKA MED DVEMA OBISKOMA — POLJSKA MED DVE

(Nadaljevanje)

GOSPODARSTVO

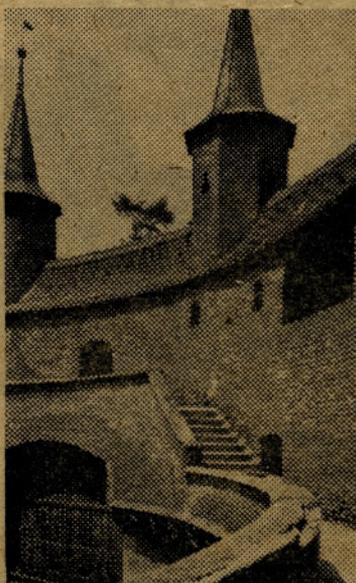
Z nacionalizacijo in pospešnim razvojem je postala industrija glavni vir narodnega dohodka. Industrija zaposluje 23 odstotkov vseh zaposlenih (pred vojno 12%), (gradbeništvo 5%, trgovina in transport 10%, poljedelstvo 48% (pred vojno 70%).

Ena glavnih vej je rudarstvo, katero ima v Poljski veliko tradicijo. S 110 milijoni ton črnega premoga na leto stoji Poljska na šestem mestu na svetu. Velikega pomena je tudi pridobivanje rjavega premoga (nad 1,4 milijona ton), cinkove in svinčene rude, zemeljskega plina in soli. Pred kratkim so bila odkrita velika nahajališča žvepla in bakrene rude.

Proizvodnja jekla znaša letno 8 milijonov ton (pred vojno 1,4 milijona ton). Četrtno tega proizvaja kombinat Huta Lenina pri Krakovu.

Močno razvita je strojegradnja, kemična, farmacevtska, transportna, tekstilna, lesna in

prehranbena industrija. Po vojni razvito ladjedelništvo stoji

Poljska je prav zaradi bogate kulturne preteklosti polna umetnostno zgodovinskih spomenikov

na devetem mestu na svetu.

Industrijski proizvodi predstavljajo pomembni faktor v izvozu. Razen tradicionalnih proizvodov kot premog, cink in hrano izvažajo Poljska valjano železo, ladje, orodne stroje, medicamente, kot kompletno opremo za tovarne sladkorja, premogovnike, cementarne, elektrarne in podobno.

V Poljski odpade od celotne površine na njive 51%, gozdove 25%, polja in pašnike 13%, sadovnjake 1%. Kvaliteta zemlje je srednja. Najbolj je razvito kmetijstvo v vojvodstvih Poznanj, Opole in Wrocław.

Poljska znanost je že v srednjem veku dosegla visoki nivo v svetu. Astronom Mikolaj Kopernik (1473—1543), fizik Zygmunt Wroblewski (1845—1888), kemik Karol Olszewski (1846—1915) in dvakratna Nobelova nagrajenka Maria Skłodowska — Curie (1867—1934) so poljski znanstveniki svetovnega slovesa.

Najvišja ustanova za planiranje, koordinacijo in razvoj znanstvenega dela je Poljska akademija znanosti, ki podpira in vo-

di 20 inštitutov, nad 50 razvojnih ustanov, 54 znanstvenih združenj in izdaja 92 časopisov in revij.

IZOBRAŽEVANJE

Osnovna naloga — odprava nepismenosti je bila izvršena v obdobju 1948—1954.

Leta 1962 je obiskovalo sedemletko 5 milijonov otrok, 340 tisoč dijakov, strokovne srednje šole pa ča. 2 milijona dijakov.

V čast proslave tisočletnice poljske države je poljski narod v letih 1960—1965 prostovoljno pripomogel izgraditi 1.000 novih šol.

Danes ima Poljska 73 visokih šol z nad 180.000 študenti, od katerih prejema 60% štipendije. Predavateljski univerzitetni kader šteje 17.000 profesorjev in asistentov.

Vsesplošen razvoj narodnega gospodarstva zahteva od šolstva vedno večje število visokokvalificiranih kadrov. Večja podjetja imajo lastne strokovne šole.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Udeležba na sejmu gospodinjske opreme v Kölnu

Tradicionalnega velesejma gospodinjskih predmetov in kovinskih izdelkov v Kölnu, ki je bil v dneh od 18. do 21. februarja letos, se je naše podjetje že drugič udeležilo samostojno z lastnim razstavnim prostorom. Na tem prostoru smo prikazali predvsem tiste izdelke, ki jih bodisi že izvažamo v Zvezno republiko Nemčijo kot so to pocinkane vedrice, grelnice in lonce za pranje perila kot tudi emajlirane lonce z dulcem, nizke in globoke kozice ter emajlirane lonce za pranje perila. Poleg tega pa smo razstavili še več emajliranih izdelkov, ki so na tem tržišču ali pa na sosednih tržiščih Zapadne in Severne Evrope še idoč, vključno posodo iz grupe pastelnega sortimenta ter elektro posodo.

Udeležba na tem velesejmu nas ni razočarala v pogledu številnih obiskovalcev, interesentov in neposrednih kupcev. Medtem ko smo — kot je to običaj — prva dva dneva vodili informativne razgovore z mnogimi interesenti in neposrednimi kupci, sta zadnja dva dneva veljala sklepanju pogodb in prevzemu številnih naročil ne samo za grosistično trgovino in uvoznike iz Zvezne republike Nemčije, ampak tudi za kupce iz Avstrije, Holandije, Finske, Luxemburga ter Kanade. Tako zaporedje razgovorov je na tem najvidnejšem velesejmu gospodinjskih predmetov in kovinskih izdelkov v Evropi — ki po važnosti prekaša vse druge evropske razstave in velesejme — logično, če upoštevamo prisotnost skoraj celotne zapadne in severno evropske industrije kovinskih izdelkov za potrebe gospodinjstva in uveljavljene prakse trgovcev, da se disponira z naročili šele takrat, ko se do dobra proučijo vse skrajne in ugodne možnosti nabave tako v pogledu izbora kot tudi cen ter nakupnih pogojev.

Poleg že imenovanega ožjega sortimenta posode je povpraševanje nemških kupcev veljalo predvsem še tudi emajliranim loncem za vkuhanje sadja, emajliranim vedricam, lončkom, nočnim posodam ter delno tudi umivalnikom, za kar smo zbrali konkretnih naročil za 8 kompletnih vagonskih pošilk v vrednosti preko 100.000 DM.

Prikazani novi dekorji emajlirane posode, ki smo jih posneli po lanskoletnih nemških izdelkih na sejmu, so sicer želi priznanje, vendar so jih nemški kupci ocenjevali, da so nekoliko preveč pestri in natrpni. Zanj smo zbrali manjša naroči-

la samo za Bavarsko, Finsko in Kanado. Za ABC so pokazali interes predvsem številni obiskovalci iz ZDA in to skoraj izključno samo za ponve z nerjavečim robom. Prvič prikazani vzorci elektro posode niso želi nobenega uspeha, ker niso opremljeni z nerjavečim robom, razen tega pa se razhajajo tudi barvne nianse. Sleherni kupec odklanja tudi črni emajl v notranjosti, medtem, ko so zunanje barve pretemne in premalo pastelne. Na tem področju čaka naše podjetje, zlasti pa še odgovorne operativne službe, mnogo dela, da se sortiment uskladi z zahtevami evropskega tržišča. Četudi nam proizvodnja lahke komerc posode v črno — golobje sivi izvedbi omogoča ob usklajenih cenah reden plasman tega sortimenta, pri čemer nam konkurirajo proizvajalci iz Nemške demokratične republike (kar velja tudi za idoče bele emajlirane vedrice, lončke in

nočne posode) ter v nekoliko težji in solidnejši izvedbi tudi znana emajlirnica Leopold iz Francije, pa kaže nemško tržišče vedno bolj interes in zahtevo, da osvojimo proizvodnjo standardne komerc posode v pastelnih barvah (rumeni, pastelno zeleni in sivo-modri), ki mora biti izdelana iz pločevine debeline 0,60 do 0,80 mm. Pri tem torej gre prav za tisti tip komerc posode odnosno tisto kvaliteto posode, ki je nakazana v razvojnem programu kot bodoča kvalitetnejša in sodobnejša komerc posoda. Velja omeniti, da je sedanja črna/siva posoda iz našega sedanjega sortimenta uvedena skoraj izključno v južni polovici Nemčije, medtem ko se cenena, vendar masivnejša komerc posoda pastelnih barv zahteva na področju severno od Maina. Ta ugotovitev nujno narekuje podjetju, da se čimprej prilagodi tržnim zahtevam, tembolj, ker gre tudi v tem primeru za sorazmerno ozek sortiment skoraj izključno nizkih in globokih kozic s pokrovi ter loncev s kljunom. Ta preorientacija bi omogočila v prihodnjih letih zoževanje sedanjega sortimenta — na splošno — prelahke posode za potrebe zahtevnejših tržišč Zahodne in Severne Evrope, hkrati pa tudi začetek razbijanja še vedno kontroliranih cen na jugoslovanskem tržišču ter prehod na rentabilnejšo proizvodnjo v okviru grupe emajlirane posode.

Ta razvoj je verjetno tembolj primeren, ker bo verjetno v našem podjetju težko v najkrajšem času doseči zahtevno teh-

nologijo izdelave v vseh detajlih dodelane težke elektro posode kot jo proizvajajo danes nemški in francoski proizvajalci ob nenehnem izpopolnjevanju kvalitete emajlov, ročajev in pločevine in plastičnih mas ter končno tudi samega industrijskega oblikovanja. To pa seveda ne pomeni, da lahko zanemarimo doseženi razvoj te industrije v zadnjem času, ki ga karakterizirajo nove vrste emajlov, ki ne zahtevajo uporabe masti in olj, pri čemer odpade vsaka bojazen, da bi se jedila prižgala kot tudi emajlov, ki so odporni na udarec. Bolj kot kdajkoli prej se moramo lotiti hitrega osvajanja sodobnih metod emajliranja in izdelave novih, kvalitetnejših emajlov, pa čeprav bi bili prisiljeni pritegniti priznane nemške emajlirske strokovnjake in jih tudi ustrezno nagraditi. Navsezava stikov z nemškimi emajlirnicami in medsebojne konsultacije ter ogledi obratov bi prav gotovo mnogo pripomogli v tej smeri, seveda z vnaprej točno določenimi obveznimi nalogami naših strokovnjakov ter predhodno jasno začrtanimi cilji.

Pri tem vsekakor ne bo mogoče reševati vseh problemov naenkrat, ampak postopoma in sistematično.

Rezultati naše letošnje udeležbe na tem sejmu, ki je dostopen samo neposrednim nakupovalcem in trgovcem, ne pa široki publiki, a ki se ga je po podatkih direktije sejma udeležilo 58.880 obiskovalcev iz Zvezne republike Nemčije in 10.230 obiskovalcev iz 55 držav sveta, potrjujejo, da je naša prisotnost brezpogojno potrebna, že zaradi razvijanja osebnih stikov s potencialnimi kupci in interesenti, medsebojnega spoznavanja in testiranja naših izvoznih možnosti na ta tržišča, da ne omenimo neposrednih zaključkov prodaje in ustvarjanja osnove za bodoče redno naročevanje našega vsakokratnega sortimenta izdelkov. Pri tem pa je vredno dodati, da so stroški neposredne in samostojne udeležbe na tem sejmu znatno nižji kot na kateremkoli drugem inozemskem sejmu, ki ga v kolektivni obliki organizira Zvezna gospodarska zbornica odnosno njen Zavod za gospodarsko propagando.

I. B.

Pri proizvodnji elektro posode bo veljalo razmisliti o nerjavečem robu, ki bi verjetno zagotovil izvoz. (Foto LT)

MALA
ANKETA
»EMAJLIRCA«

KOLESA SO SE

TROJE ODGOVOROV RAZKRIVA DELČEK RESNICE - KONTROLA JE OSTALA NEMA - NAS BO PRIMER S KOLESI IZUČIL

Veste kaj bi zvenelo domišljavo? Gotovo to, če bi si domišljali, da samo nas tarejo problemi. Kdor dela, ta greši. Vendar s tem nismo hoteli reči, da se ognimo napakam tako, da prenehamo delati. Od dela namreč živimo. Napake nam pa vrednost dela zmanjšujejo. Zategadelj si vsi prizadevamo delati brez napak.

Reklamacijo TAM-a je povzročila naša napaka. Katera je, kaj storiti, da se ji v prihodnje ognemo, to nas je predvsem vodilo, ko smo ločeno zaprosili štiri odgovorne vodje prizadetih služb: vodjo, OTK, inženirja Branka Karnerja, vodjo skupine tehnologov za odrasle in kolesa inženirja Lojze Žnideršiča, vodjo obrata odreskov in koles, tovariša Franca Štora in prodajnega referenta Antona Tržana, naj nam o tem povedo svoje mnenje. Njihove odgovore objavljamo v celoti. Obžalujemo pa, da inženir Karner ni sodeloval pri anketi, čeravno sodelovanja ni odklonil.

Pred vami so torej trije odgovori, ki se pa vendarle bistveno razlikujejo. Kje je resnica; kje tiči dejanski razlog za nekakovostno proizvodnjo? Menimo, da iz zapisanega tega ni mogoče razbrati. Za anketo smo uspeli problem le nakazati; razkrili smo le delček resnice, ki je pa po vsej verjetnosti zakopana nekje globlje.

Ing. LOJZE ŽNIDERŠIČ vodja skupine

Kateri so dejanski vzroki za reklamacijo TAM? To je vprašanje, ki se je po zadnjih večjih reklamacijah pokazalo zelo akutno. Poskusil bom s stališča tehnologa pojasniti nekoliko vzrokov, ki so privedli do — za nas neprijetne — situacije.

Ceprav izdelujemo avtomobilska kolesa za TAM že nekaj let, je prvi večji preplah nastal julija 1964. Do tega časa smo od leta 1962 izdelali nekaj čez 100.000 komadov koles brez bistvene reklamacije in nas je to mogoče samo uspavalo. V juliju 1964 se je zgodilo, da je na poskusni vožnji izpadel s kolesa stranski obroč kljub temu, da je bil na kolesu varovalni

obroč! To je povzročilo v TAM opravičen preplah. Takoj so se sestali predstavniki naše tovarne in TAM-a in po meritvah in poizkusih ugotovili, da je kolo odstopalo od dovoljenih toleranc po tehnični risbi. Stranski obroč preveč postružen, varovalni obroč izdelan v minus toleranci, dočim je žleb v samem platišču bil izpod najnižje dovoljene mere. Ta ugotovitev je prisilila kontrolo TAM, da so izvršili natančen pregled vseh koles, ki so jih imeli na zalogi. Njihova natančna kontrola je ugotovila, da je od skupne zaloge ca. 300 kom. koles zaradi netočnih mer neuporabnih za montažo.

Tehnološki oddelek naše tovarne je po teh ugotovitvah takoj pristopil k analizi omenjenih napake in iskanju vzrokov, ki so do te napake privedli. Ugotovili smo, da je bilo kolo pri operaciji oblikovanja žleba že osvojeno tako, da je s tanjšanjem materiala nastala najmanjša možna mera. Zaradi izrabljenosti orodja se je ta najnižja dovoljena mera še zmanjšala in je tako prišlo do omenjenih napake. S tem v zvezi se

mi vsiljuje vprašanje, kdo je dolžan kontrolirati kakovost orodja in izdelka — mi ali TAM — in, kar je logično, če mi — kdo pri nas? Menim, da je to dolžnost statistične kontrole; naloga le-te je ravno v tem, da obrat s sistematičnimi, statističnimi podatki opozarja na počasno in gotovo napredovanje odstopanja od dovoljene mere, ki mora obvezno ukrepati.

Tehnološki oddelek je po konsultaciji z obratom in oddelkom tehnične kontrole izdal nalog za izdelavo novega orodja in 100% kontrolo pri tej operaciji. V ta namen smo dali tudi izdelati ustrezne šablone. Po izdelavi novega orodja so tehnologi tri dni kontrolirali proizvodnjo, ki je potekala normalno in v dovoljenih tolerancah. Na ta način je bilo izdelano 2000 do 4000 koles, dokler ni prišlo do ponovne reklamacije in to, tokrat namesto pričakovanega odstopanja v minus, v plus. Ugotovitev — delavec, ki je delal na stroju, dela ni v redu opravljal in — stoddstotna kontrola ni bila zanesljiva.

Po tej reklamaciji je tehnološkemu oddelku vendarle uspe-

točno odrejenih ukrepov in smo TAM Maribor priznali reklamacijo s tem, da smo izstavili dobropis za 409 koles. 155 koles smo prejeli nazaj, katerih TAM nismo bili zaračunali.

Glede opravičenosti ali neopravičenosti je bilo že več razprav med nami samimi kot proizvajalci, kakor tudi s predstavniki TAM. Pri tem so določena nesoglasja, ker vsaka stran zastopa svoje (njej najugodnejše) stališče.

Vrnjena kolesa popravljamo in ponovno prodajamo. Končna odločitev bo znana šele potem, ko bodo vsa kolesa pregedana in popravljena. Tovarna avtomobilov in motorjev je po naših ugotovitvah imela kolesa na zalogi od prejšnjih dobav ter se ni držala pogodbeno določene reklamacijskega roka, TAM pa se brani z motivacijo, da bi, upoštevajoč prevzemna določila, skoro vsako pošiljko koles moral zavrniti.

lo, da je lahko zagotovil ustavitve proizvodnje tako dolgo, dokler nismo našli ustrezne rešitve. Rešitev smo našli v tem, da smo uvedli dodatno operacijo — kalibriranje — in ponovno zahtevali, in dobili zagotovitev, da se bo tudi izvajala 100% kontrola. Na ta način je odpadla vsaka bojazen, da bi še enkrat prišlo do reklamacije.

Nadalje se je še postavilo vprašanje, kako rešiti reklamirana kolesa, da ne bi prišlo do materialne škode. Po izvršenih poizkusih in potrjenih vzorcih smo kolesa, ki so odstopala v minus, popravili tako, da smo na kritičnih mestih navarili dodajni material v ležišču varovalnega obroča. Kolesa, ki so odstopala v plus rešujemo tako, da smo izdelali dodatno orodje za kalibriranje in so prvi poizkusi na 10 komadih pokazali, da bodo rezultati pozitivni in bo tudi ta reklamacija rešena ugodno.

Zdi se mi, da bi morali pri nas končno le enkrat jasno ugotoviti, kdo in kdaj sme ustaviti proizvodnjo, če je proizvodnja nekvalitetna in ne — kot se dogaja pri nas — da zavestno

SESTANEK S ŠTIPENDISTI

Pretekli teden je imel v Ljubljani sestanek aktiv naših študentov, ki se ga je mimo drugih članov kolektiva udeležil tudi glavni direktor ing. Lojze Ilgo.

Sestanek je slabo uspel predvsem zato, ker je bila udeležba študentov silno slaba.

PRIKOTALILA NAZAJ

FRANC ŠTOR, VODJA OBRATA

V drugi polovici preteklega leta je tovarna avtomobilov Maribor prvič v petih letih reklamirala 922 komadov koles. Od te količine je 206 koles na žlebu v minus toleranci in 716 koles v plus toleranci na žlebu platišča. Če vzamemo, da smo proizvedli več kot 100.000 koles in da dovoljuje pogodba 2% rabata na kvaliteto, je razvidno, da ta odstotek reklamiranih koles ne predstavlja za podjetje nobene večje škode. Pri izdelavi koles za TAM-a, če vzamemo samo 100.000 koles, je TAM dobil z 2% rabatom 2.000 koles zastoj. Pripominjam, da niti proizvodnja niti TAM ni nobenega kolesa zavrzel kot izmet. Da je do reklamacije prišlo, je vplivalo več subjektivnih in objektivnih faktorjev.

● Pločevina, kot osnovni material za kolesa (platišča), je predvidena debelina 7 mm. Dobavljena je z večjim odstopanjem, od 6,5 mm do 8 mm v debelini. V letu 1964 je bilo od proizvedenih 33.400 komadov koles zloženih 1.504 komadov platišč s preveliko toleranco od 7,6 mm do 8 mm v debelini.

Če vzamemo, da je toleranca na prerezu žleba kolesa 488 1 minus 0,5 je razvidno, da že sama razlika v debelini materiala vpliva na sorazmerno ozko toleranco v premeru žleba kolesa.

● Različna trdota pločevine za platišča, katera je od predvidene St 54 dobavljena tudi St 42. Po tehnološkem postopku se žleb platišča po oblikovanju na stiskalnici stisne. Pri tem se mehkejši material lepo zaokroži, medtem ko se trši material zaokroži v ostrejši kot. Tako nastane razlika pri naleganju varovalnega obroča, ker se pri mehkejšem materialu varovalni obroč lepo prilega v žleb, pri tršem materialu pa sedi bolj na vrhu. Merilne naprave za merjenje žleba so bile z ostrimi konicami in so pokazale žleb platišča v zaželjeni toleranci, dočim se varovalni obroč ni vsedel v ležišče.

● Med letom 1964 je dobavitelj profila za varovalni obroč železarna Jesenice zvaljala večjo količino tega profila z večjim odstopanjem v plus, od prej dobavljnega v širini 20,5 mm sedaj 21,5 mm. V dogo-

voru med železarno, tovarno avtomobilov Maribor in našo nabavo smo ta profil sprejeli in dali v proizvodnjo. Posledica se je pokazala, ko je varovalni obroč postal na premeru za 2 mm večji, kar je pri montaži sklopa v odnosu na stranski obroč močno vplivalo in povečalo število reklamiranih koles.

● V tovarni avtomobilov se je osebje kontrole menjalo in zavzelo ostrejša kriterija, kakor so bili prej. Verjetno tudi zato, ker ima tovarna avtomobilov večjo zalogo koles, katera jim večeje obratna sredstva.

● Da naša kontrola teh reklamiranih koles že v proizvodnji ni zavrnila, so bile nepravilne merilne šablone. Premer žleba smo merili prvotno z uro z ostrim nastavkom, ki je segel v dno žleba in kazal ustrezajočo dimenzijo, medtem ko ima varovalni obroč širšo ploskev, ki se nalega v žleb in pri montaži iskaže premer v plus.

● Po reklamaciji smo izpolnili tehnološki postopek. Da bi dosegli zaželjene dimenzije na žlebu platišča, smo uvedli dve dodatni operaciji s kalibrira-

njem žleba in dodatnim struženjem. S tem je odstranjena bojazen za podobno reklamacijo. Za kontrolne meritve žleba platišča je uvedena šablona v obliki in dimenziji varovalnega obroča.

● Kakor že omenjeno je reklamiranih 922 komadov koles. Od tega je še v tovarni avtomobilov 300 komadov, 616 komadov pa je bilo lani vrnjenih. Od tega je že 206 komadov koles, ki so bili v žlebu v minus toleranci popravljenih in poslanih tovarni avtomobilov Maribor nazaj kot dobri. Te smo popravili tako, da smo v dno žleba avtomatsko navili tanek sloj navara.

Za ostala kolesa, ki so na žlebu v plus toleranci, smo izdelali primitivno orodje za oblikovalno klop »Laifeld«. Poizkus je že pokazal, da bo moč vsa ta kolesa s kalibriranjem žleba popraviti.

Na koncu naj omenim še to, da vsa ta popravila reklamiranih koles ne bremenijo direktno podjetja, kar ekonomska enota 5 sama popravlja ta kolesa v lastni režiji, čeravno za reklamacijo ni kriva, ker brez dodatne operacije kalibriranja žleba pri takšnem odstopanju osnovnega materiala ni mogoče doseči zahtevane točnosti.

tehnologov

delamo naprej nekvalitetne izdelke, verjetno samo zaradi tega, da bi dosegli količinski plan. S tem v zvezi pa seveda takoj vprašanje stimuliranja delavca. Pri nas je namreč dejstvo, da dobi delavec več plačano za 50 nekvalitetnih izdelkov kot za 30 kvalitetnih. Kaj pa je za nas boljše, naj ugotovijo ekonomisti!

Druga ugotovitev, ki bi jo želel poudariti, zadeva kontrolo. Nesmiselno je namreč, da se pri nas napake, ki se pojavljajo med proizvodnjo in pri posameznih fazah — in bi se takrat tudi dale popraviti — kontrolirajo v skladišču po lakiranju, ko se praktično ne da nič več popraviti. Kontrola naj bi bila preventivna, ne pa kurativna. Naj bi omogočila popravila med proizvodnjo, ne pa izločevanje škarta v skladišču.

Na koncu moram poudariti, da za prikazane številke reklamiranih koles ne odgovarjam. Podatki mogoče niso točni, kar tudi ni bistveno, in to, da sem pripravljen tehnološki proces z vsemi pomanjkljivostmi in prednostmi pojasniti v posebnem prispevku.

Sporna kolesa o katerih je to pot stekla beseda. Bo v prihodnje njihova kakovost ustrezala zahtevam kooperanta? (Foto LT »Emajk«)

Z občnega zbora PGD Emajl

O delu našega društva je podal obširno poročilo predsednik ing. Rihard Pompe, Franc Medvek, dolgoletni komandir društva, pa je obširno govoril o konkretnih problemih društva.

Po podanih poročilih se je razvila živahna diskusija, v katero so posegli skoraj vsi člani. Zelo ostra kritika je bila izrečena na račun tega, da se dogajajo v obratih grobe napake, ki lahko povzročijo večjo gospodarsko škodo podjetju. Tako se čestokrat zgodi, da posamezniki kadijo v prostorih, kjer je to prepovedano in če jih gasilci opozorijo, da tega ne smejo, ne vzamejo opozorila resno. Prevladovalo je mnenje, da bi se morale pri takih pojavih uvesti učinkovite sankcije. Je pa tudi mnogo malomarnosti drugačnega značaja, ki povzročajo našim gasilcem pri njihovem preventivnem delu mnogo preglavic. Da bi bile preventivne mere za preprečitev požarov čim bolj učinkovite, so sklenili, da bodo po vseh oddelkih uvedli dežurne knjige, v katere bodo službujoči gasilci vpisali nepravilne pojave, ki ogrožajo varnost podjetja. Vodje oddelkov pa bodo morali skrbeti, da take nevarne pojave odpravijo.

Mnogo je bilo govora o tem, da je treba v tistih oddelkih, kjer je možna eksplozija in nato nastanek požara, uvesti glede varnosti najstrožjo disciplino. Ne sme se pod nobenim pogojem dopustiti to, da bi zaradi enega malomarneža nastala velika gospodarska škoda ali celo človeške žrtve.

V zvezi s to varnostno problematiko je bilo sklenjeno, da bodo organizirali tečaje za članke kolektiva, na katerih se bodo ti seznanili z osnovnimi varnostnimi načeli gasilske službe in s praktično uporabo gasil-

Dne 27. februarja 1965 je bil 20. občni zbor prostovoljnega gasilskega društva »Emajl« katerega so se udeležili poleg domačih aktivnih članov društva številni zunanji funkcionarji gasilstva.

skih aparatov in drugih gasilskih pripomočkov. Seveda jim bo moral pri tem pomagati izobraževalni center.

V razpravi je bilo zelo mnogo govora o zastarelosti tehnične opreme gasilskega društva. Zaradi zastarele črpalke je naše gasilsko društvo na republiškem tekmovanju zasedlo tretje mesto. Če bi črpalka pravilno delovala, bi bili naši gasilci prvi v SR Sloveniji. Tako so povedali zunanji funkcionarji celjskega gasilstva.

Predsednik društva ing. Rihard Pompe je navedel, da je bil doslej zelo pereč problem napajanje hidrantov. Vedno je bil zelo majhen pritisk vode, priključitvijo našega vodovoda na mestno vodovodno omrežje pa bo ta problem odpadel.

Iz razprave je bilo razvidno, da je reševalna ekipa, ki jo vodi tov. Jože Rebek, nekoliko zastala pri delu. Zaradi tega so se povezali z reševalno ekipo rudnika lignita v Velenju in bodo izkušnje te ekipe mnogo pomagale, da se bo tudi naša reševalna ekipa organizacijsko in strokovno bolje razvila v okviru gasilskega društva. Vaje te ekipe bodo prilagojene vajam aktivnih gasilcev.

Čeprav je upravni odbor upošteval želje gasilcev, da se njihov prostor primerno uredi, se doslej še ni zgodilo. Zaradi tega je bila naperjena res odkritosrčna kritika na predsednika društva, ta pa se je znašel in svečano obljubil, da bodo gasilski prostori kmalu urejeni. To

bo zelo koristno, ker bodo lahko pritegnili večje število mladih ljudi za vršenje dežurne službe, saj so sedaj nekateri tovariši kar stalno v tovarni in se njihove žene jezijo nanje, da jih ni nikdár doma.

USPEHI DRUŠTVA

Največji uspeh društva je v tem, da bi bilo od zadnjega občnega zbora — torej od preteklega leta — nobenega požara. Dokaz izredno dobre organizacije in discipline v društvu je vsekakor zapisnik organov tajništva za notranje zadeve v Celju, ki ga je predlagala pripravljeno naših gasilcev. Ti so se odlično izkazali pri nenadni vaji in pohvala tega organa občine Celje ni izostala.

Požarnovarnostni pregled po zunanjih strokovnjakih je ugotovil 38 pomanjkljivosti. Pri ponovnem pregledu, ki je bil dne 18. februarja 1965 pa je bilo ugotovljeno, da se je število teh pomanjkljivosti močno znižalo. Komisija, ki je izvršila pregled, se je zelo pohvalno izrazila o delu naših gasilcev.

BODOČE NALOGE

Naši gasilci imajo polno nalogo, katerih bi v tem sestavku ne mogli naštet. Zato bomo omenili le najvažnejše. Izdelali bodo detaljne napadalne načrte za objekte, pri katerih je nevarnost požara večja, izpopolnili bodo požarnovarstvene naprave, organizirali bodo ponovno gasilsko službo po delavnicah (prva intervencija proti požaru), izpopolnili znanje vodilnih kadrov, izpopolnili gasilsko tehniko, okrepili bodo gasilsko službo z mlajšim kadrom i. t. d.

OPERATIVNA DEJAVNOST DRUŠTVA

Člani društva so imeli v preteklem letu 23 praktičnih vaj, kar je močno okrepilo sposobnost za hitro intervencijo v primeru požarov. Imeli so 17 raznih predavanj s področja fizike, kemije, elektronike, anatomije in podobno. Nekaj članov je bilo poslanih tudi na strokovne seminarje v Ljubljano. Udeležili so se petih tekmovanj in dosegli dvakrat prvo mesto, dvakrat tretje mesto in osvojili tretje mesto na republiškem tekmovanju v Ljubljani. V trinajstih primerih so preprečili požar. Ti kratki podatki nam kažejo veliko operativno

aktivnost članov društva. Čeprav so ti podatki dokaj skopi, se iz njih lahko vidi pomembnost naše gasilske službe, ki z vso vnemo in prizadevnostjo varuje našo družbeno lastnino.

KAJ PRAVIJO ZUNANJI FUNKCIONARJI

Franc Obajdin, poveljnik OBGZ Celje: »Pri vseh tekmovanjih ste bili izredno prizadevni in zaslužite popolno priznanje. Biti občinski in okrajni prvak, je lep uspeh. Žal vam je na republiškem tekmovanju ponagajala motorika, sicer bi bili tudi na tem tekmovanju prvi.«

Vinko Mejač, zastopnik zavoda za požarno varnost v Celju: »Dosegli ste res lepe uspehe in vam čestitam. Zahvaljujem se vam za dobro sodelovanje. Želim, da bi bilo tudi v bodoče tako in še boljše.«

Franc Ažman, komandir gasilskega društva v Gaberju: »Sodelovanje med nami je bilo odlično. Medsebojni odnosi med našima društvoma so lepi in zelo koristni. Tako mora biti tudi v bodoče.«

KAJ PRAVIJO NAŠI

Od naših funkcionarjev ni bilo na občni zbor nobenega razen predstavnikov delavskega samoupravljanja in vodstva podjetja, čeprav so bili povabljeni. Tu seveda ne gre za funkcionarje gasilskega društva. Ti so bili vsi. Bilo ni predstavnikov družbeno političnih organizacij. Naši gasilski funkcionarji pa so nam povedali tole:

Ing. Rihard Pompe, predsednik društva: »Želim, da bi bilo naše društvo bolj upoštevano. Tudi mi spadamo h kolektivu in problemi kolektiva so tudi naši problemi.«

Franc Medvek, komandir društva: »Želim, da bi bili člani kolektiva disciplinirani in bi upoštevali varnostne predpise. Če bomo dobili prostore za dežurstvo in boljšo opremo, bodo naši uspehi še boljši.«

ej

ZBORI PROIZVAJALCEV

Po 18. členu statuta Tovarne emajlirane posode Celje volijo zbori proizvajalcev predsednika in njegovega namestnika za dobo enega leta. Volitve so tajne in se izvajajo po načelih volitev organov samoupravljanja. Predsednik in namestnik sta torej voljena samo za dobo enega leta in ne moreta biti izvoljena dvakrat zaporedoma.

ej

Delovno predsedstvo med poročilom predsednika Foto LT)

MEHANOGRFIJA

Šentiksčani so napredni ljudje, to jim gre vsekakor priznati! Z modo so na tekočem. Da ta trditev ni iz trte zvita, so si tudi oni umislili mehano-grafijski servis, o katerem so brali v časopisu in ki deluje marsikje s polno zmogljivostjo. Nekako leto dni po tem zgo-dovinskem dogodku sreča Loj-ze Janeza:

»Ni kaj reči, sodobni smo! Imamo že leto dni mehanogra-fijo, ki gotovo zelo pozitivno deluje na dvig naše proizvod-

nje in našega standarda... E... že večkrat sem razmišljal... ne zameri, če te vprašam, kaj pa pravzaprav delajo?»

»Naravnost smešen si videti s svojim neznanjem,« ga ukori Janez »Si že kdaj slišal besedico fotografija?»

»Seveda sem! To pomeni, da delaš slike s fotografskim aparatom,« mu ves vesel odvrne Lojze.

»No, se ti je že posvetilo?»

A se ni. V Lojzetovi glavi je bilo še vedno kot v času naj-hujše redukcije električnega toka. Tema. Janez je zavzdih-nil:

»Prav, že prav. Razložil ti bom. Če delaš slike s fotografskim aparatom se imenujejo fotografije. Če jih pa delaš v mehanični delavnici, jih pač imenuješ mehanografije. Jasno? No vidiš, od tod izraz mehanogra-fija.«

A Lojzeta ni bilo moč tako hitro odpraviti. Radoveden je bil bolj kot tisti, ki jih je za-nimalo, kdaj bo nova orodjar-na. Zato je vprašal:

»Zakaj teh njihovih izdelkov ni nikjer videti? Zakaj ne pri-

redijo nobene razstave?»

»Pa res!! se zamakne Janez. »O tem še pa nisem razmišljal. Vem, da imamo mehanografa, nikoli pa nisem vprašal, če ima aparat. Navsezadnje je vseeno. Važno je, da imamo mehanogra-fijo kot drugi! Naj pač mehanograf nekaj časa fotografi-ra...«

Preveč komplicirano

Predsednik upravnega odbora Drago Mravljak je ob neki priložnosti govoril, da je pri nas marsikaj urejeno preveč komplicirano.

»Če hočeš na primer kupiti ekonom lonec, moraš napisati list, dobiti dovoljenje od enega, teči k drugemu, potlej spet nekolikokrat v skladišče, moraš plačati in kaj vem še vse...«

»Ima prav,« je dejal nekdo od prisotnih svojemu sosedu. »Tisto s plačevanjem bi lahko izpustili...«

Upravni odbor je odklonil izdelavo kipa za naš park zaradi pomanjkanja finančnih sredstev. Nekateri zlobneži pa trdijo, da zato, ker kip preveč spominja na »delovni elan«.

Odgovornost vrtnarja

Odgovornost vrtnarja se odraža tudi v tem, da zna preprečiti padanje listov z dreves na tla — posebno v jesenskih dneh.

Zares upravičena bojazen

— Kako naj določim in razmejim funkcijo dolžnosti in pristojnosti za čistilno grupo (čistilke pisarn in drugih prostorov)?

— Razmeji tako, da se ne bi kdo spomnil in se začel umečavati v njihov delokrog dela ter prijel za metlo ali kakšno drugo čistilno sredstvo in začel po-metati oz. čistiti.

Nesporazum

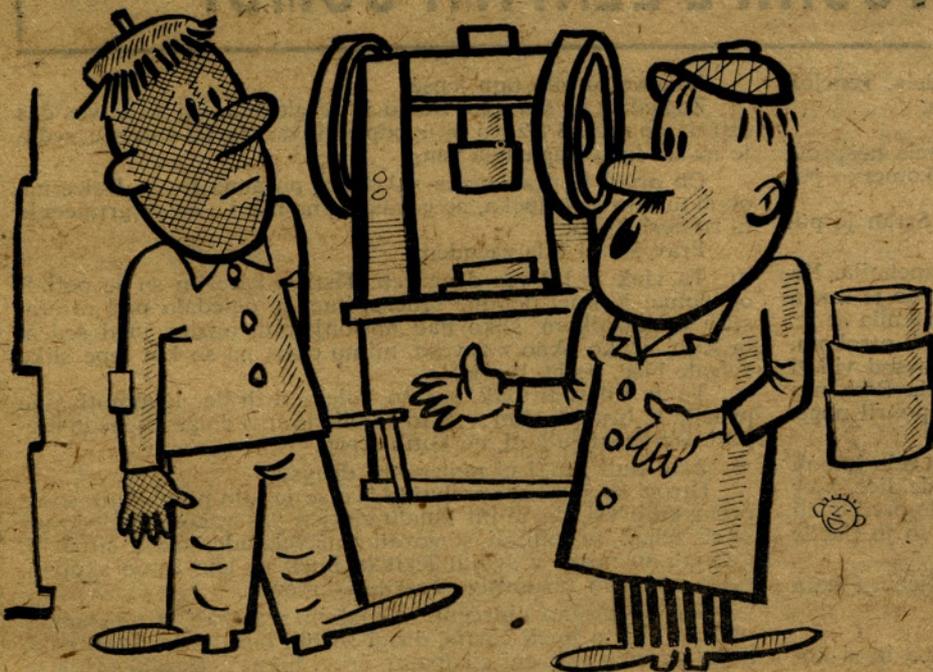
V tovarniško ambulanto pride pacient. Zdravnica ga med drugim vpraša tudi, če je bil zaprt.

»Bil sem nekaj časa v starem piskru,« prizna pacient.

»Nisem mislila tega. Mislila sem na prebavne motnje.«

»A tako. Pri prebavi sem pa bil svoboden,« se odreže bolnik.

*Humor,
ki ni za
IZVOZ*

— Kaj pa ti, Janez? Pust je že mimo!
— Odkar sem zvedel, da drugi proizvajalci prodajajo iste izdelke 100-odstotno dražje navzlic kontroli cen, se počutim kot črnc!

Nekdo jo je surovo pocukal za lase in jo dvignil, Bili so vojaki. Besno je kričala, naj jo pustijo, otepla se jih je, brcala, grizla in čutila je, kako jo vojak nese. Čisto blizu je zagledala vlak, vagon, velika vrata, prav tako kot tista, skozi katera je izginila mama... letela je po zraku in udarila z glavo ob nekaj zelo trdega. Prav močno jo je bolelo in z rokami je pritisnala tisto mesto, kot da se boji, da ji bo tam kaj zraslo. Glava ji je klonila naprej. Tisoče slik se je začelo vrteti pred njenimi očmi. Prelivale so se druga v drugo: vojak z velikim trebuhom. Tit brez očal, mama med dvema vojakoma, hud gospod, ki kriči in žuga. Zazrla se je v temo, da bi ubežala tem podobam. Lesena tla so se pozibavala nad drdrajočimi kolesi. Vozi se, v vlaku se vozi, stran jo peljejo. A mama?

Skočila je na noge:

»Odprite, odprite...« je kričala in divje bila po vratih. »Odprite...« Njen glas je votlo odmeval, se odbijal od sten in se vračal k njej.

»Odprite, odprite...« je ponavljala vedno tiše, dokler ni utrujeno utihnula. Z licem se je dotikala vrat in vedela je samo to, da se ne sme obrniti. Le kaj je za njenim hrbtom? Strah? Počast? Čival?

Nekaj se je premaknilo!

Prilepila se je k steni in se naglo obrnila. Temni strah ji je ledenil ude.

Nekdo je tu!

Nekdo, ki bo zdaj stegnil svoje kremplje ali dolge nohte... Morda pred njo, morda tik za njo. Val drobnih, ledenih pikic ji je oplazil telo. Počasi so se ji oči začele prijaviti na temno. Na temno, ki ji je vela nasproti, strah, ledeni temni strah.

Pred seboj je zagledala otroke.

Sedeli so na golih tleh in jo gledali z velikimi preplašenimi očmi.

In Biba je gledala njih.

Tenka tenčica ji je potovala pred očmi.

Otroci!

Kakšni otroci so to? Kako so prišli sem? Morda se še vedno vozi z vlakom in vsi njeni prijatelji so pritekli čisto do okna, vsi tisti, ki niso hoteli mahati. Da, morda so to oni, samo

zvonkljaje oddaljevale od hiš. Tekli sta vsaka z ene strani in jih gnali na ozko stezo proti planjavi pod gradom. Capljali sta po travi in se ogibali mokrim vejam, vrh katerih se je oglašal razposajeni jutranji spev ptičev. Tekli sta v dolino, se valjali po travi in se ogibali mokrim vejam, vrh katerih se je oglašal kov. Vse je dišalo po svežem, komaj prebujajočem se jutru. Živina je bila na jasi, sami pa sta se odpravili v gozd. Iskali sta želod, gobe ali kdo ve kakšno skrivnost. Med drevjem se je pokazal ozek trak sončnega prahu in se spreminjal v mavrico. Mavrica si je utirala pot med krošnjami, bila je kot srebrna preproga soncu.

Prav taka mavrica kot ta, ki se je zdaj plazila skozi ozko špranjo vagona.

Pogledala je okoli sebe. Ležala je v naročju deklice; ta deklica je bila naslonjena na drugo, ta spet na drugo... Otroci so ležali drug poleg drugega v eni sami zverženi gmoti. Spali so.

Vagon je bil podoben hlevu. Imel je majhno okno, visoko pod stropom. Na tleh so ležali otroci, a v edinem praznem kotu je stala velika posoda s pokrovom; posoda je ropotala in strašno je zaudarjalo iz nje.

Biba si je ogledovala otroke. Vsakega posebej. Obraz za obrazom. Vsi so se ji zdeli enaki niti enega si ni mogla zapomniti. Zdaj šele je opazila, da ima na sebi jopico. Dolgo jo je ogledovala, vedela pa je samo to, da ni njena. Zazrla se je v deklico poleg nje in nenadoma se ji je zazdelo, da ima drugačen obraz ko drugi, da ta obraz pozna in da je v zvezi z jopico. In tedaj se je spomnila vsega. Nenadoma ji je vse postalo jasno, kot da ji nekdo prišepetava. Zavedela se je, kje je, kako je prišla sem in da se vozi v vlaku, ki ima nešteto vrat. Počasi je slekla jopico in z njo pokrila deklico poleg sebe. Od nje jo je dobila prejšnji večer.

Pogledala je po leseni, hrapavi steni. Stena je vodila do kota in se nadaljevala v steno, krajšo od te; ta je vodila do kota, se spet nadaljevala v steno, a enako, leseno in hrapavo, ki je prav tako vodila do kota. Vsi koti so bili enako visoki, vse stene enako hrapave. In vse stene in vsi koti so vodili v strop in ta strop je bil prav tako kot tla, na katerih so ležali... In če bi se vagon obrnil, bi vsi sedeli na stropu.

Miriam Steiner: VOJAK Z ZLATIMI GUMBI

4

spremenili so se... Pomežikala je, da bi bolje videla. Tenčica se je dvigala, dvigala, dokler ni popolnoma izginila.

Otroci. Sami otroci.

Kamorkoli je pogledala, vsepovsod so ji strmele nasproti velike oči. Togo so sedeli, na svojih mestih, se enakomerno pozibavali in jo gledali.

In Biba jih je gledala, utrujeno in izmučeno. Strah je popuščal.

Neka deklica je pridrsala do nje in se ji nasmehnila. Na njeni iztegnjeni roki je zagledala zvezdo. Tako, kot jo je imela sama. Vsi so imeli zvezde, prav take kot ona. Premaknila se je. Z ramo si je obrisala solze. Pustila se je odpeljati k otrokom. Sedeli so tesno drug ob drugem, da je bilo vsepovsod videti samo oči, velike oči in zvezde. Deklica je pokazala Bibi, naj položi glavo v njeno naročje in nekdo drug ji je pokrtil noge. Nihče ni govoril; celo premikali so se zelo tiho.

Zdaj, ko je strah popustil, je šele začutila, kako zelo jo boli glava. Pela je ob njenih ušesih, v glavi, v kolenih deklice, kjer je počivala. Ni si upala zapreti oči, ker si ji je vrtelo pred očmi vse polno slik, spačenih in grdih. Morečih slik, ki so jo tlačile k tlam.

Kot odmev njenih misli se je oglasil iz oddaljenega kota tenak otroški glas:

»Mama!«

Skozi ozko špranjo v steni je prodirala svetloba in si kot bleda mavrica utirala pot v notranjost vagona. Rahlo, kot skozi meglo, je žarek osvetlil veliko, temno liso na tleh, iz katere so se počasi začele razločevati silhuete drobnih teles.

Biba se je zbudila prva. Gledala je predse. Ozek trak sončnega prahu jo je spominjal na mavrico, ki jo je že nekoč videla.

Bila je še noč, ko sta šli z Ivico na pašo. Nikjer ni bilo nikogar. Le črede ovac so trumoma primeketale iz hlevov in se

Mogoče bi bilo tam lepše.

Zagledala je špranjo. Dolgo jo je gledala, saj se je ves čas ozirala po njej. S težavo se je odplazila do tja, do špranje, sedla je na tla in se zagledala ven.

Ob progi je rasla nizka, od sonca požgana trava. Daleč naokoli ni bilo ne hribčka, ne gozdčka, ne hiš. Le nizko grmičevje in rumena trava.

Prav nič ni bila začudena.

Ta vlak je bil ves drugačen. Tisti, s katerim so se peljali od doma, je imel udobne sedeže, imel je ogledalo pod mrežastim prtljažnikom, sliko nad naslonjalom, mizico med sedeži in lepo, veliko okno z zaveso, mimo okna pa so kot lepe slike švigale hiše, polja, ljudje.

To je bil tudi vlak, saj so kolesa drdrala, lokomotiva je piskala in bruhala dim... a to so bile le štiri dolge lesene in hrapave stene, štirje koti, na kotih strop.

Zato tudi zunaj ni molgo biti drugače.

Otroci so se začeli prebujati. Če se je kdo premaknil, so se premaknili vsi, da je bil kmalu zbujen ves vagon. Pretegovali so se, zehali, se čohljali, stegovali omrtvele ude, jokali, sitnarili. Čebljali so nekaj v svojih jeziki, imeli so eno samo skupno, vsem otrokom razumljivo besedo — mama.

Bili so pisano oblečeni: v spalnih srajčkah, v oblekah, v plaščih, eni so imeli čevlje, drugi so bili boši, eni s kako čulo, drugi praznih rok, eni s kapami, drugi brez... Kazalo je, da se že dolgo vozijo. Biba sama ni vedela, kako to ve — a vedela je.

Na zaboj sredi vagona je sedla velika deklica, ki je govorila isto govorico kot Biba. Okoli nje so se zbirali majhni otroci in potrpežljivo čakali, da jih ta velika deklica počese in obleče. Plavolasa punčka, ki je stala pred veliko deklico, se je prijazno nasmehnila in vprašala:

»Kje je moja mamica?«

ZAHVALE

Prisrčno se zahvaljujem tovarišici NEŽIKI ČUJEŠ in FANI-KI-VONCINA, medicinskima sestrama ambulante prve pomoči naše tovarne za njuno prizadevnost in požrtvovalnost, ki mi je rešila življenje.

Ponesrečil sem se pred tovarno tako, da sem močno krvavel. Življenje mi je bilo v kritičnem stanju in so odločale samo sekunde. Le sestrama Nežiki in Fani ki gre zasluga, da sem ostal pri življenju. Zato se jima še enkrat iskreno zahvaljujem.

Mirko Konjedič

ZAHVALA

Po težki bolezni me je za vedno zapustil moj dragi mož

JOŽE GORJANC

Iskreno se zahvaljujem vsem, ki so darovali vence, sodelavcem — za izkazano pomoč in vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

Zalujoča žena Erna

ZAHVALA

Ob boleči izgubi očeta in tasta se za izkazano sočustvovanje in spremstvo na zadnji poti iskreno zahvaljujemo podjetju, sindikalni podružnici, članom EE-6 in vsem ostalim članom kolektiva, ki so sočustvovali z nami

sin Jože Koštomaj z ženo, hčerka Anica Cocej z možem in snaha Marija Koštomaj

Zahvala

Kolektivno in sindikalni podružnici se iskreno zahvaljujem za pomoč, ko so mi jo nudili ob nedavni poplavi. To priložnost izkoriščam tudi, da se zahvalim vsem za darilo ob mojem odhodu v pokoj in za prijetno pogostitev ob slovesu.

Amalija Coklič

Emajlice

Casnik izhaja v okviru enote informacije vsako drugo sredo v nakladi 3.700 izvodov in ga dobijo vsi člani kolektiva brezplačno. Ureja ga uredniški odbor: ing. Danilo Fajs, Ivo Gostečnik, Tone Ivanič, Emil Jejčič, Metka Rozman, Vlado Smeh in dr. Franc Zupančič. Glavni in odgovorni urednik Vlado Smeh. Naslov uredništva Celje, Mariborska 86, telefon 39-21, interna 207. Tisk in kltšjeji ČP »Celjski tisk« Celje.

Novosti

v naši knjižnici

SLOVENSKI provopis.

Ljubljana 1962. Sig. 411
BRODE W. R.: Chemical Spectroscopy.

New York 1962. Sig. 535.33
KASSATKIN A. G.: Cmemische Verfahrenstechnik. Bd. 1 und 2.

Leipzig 1962. Sig. 66.0
ZBORNIK znanstvenih razprav.

Ljubljana 1964. Sig. 34
MRAKOVČIČ T.: Mehanizacija i automatizacija uredskog poslovanja.

Zagreb 1964. Sig. 651
DOHČEVIČ S. i M. Janošević: Podsetnik za izradu izveštaja o poslovanju poduzeća.

Beograd 1965. Sig. 657.56
PRIMJENA savremena metoda normiranja rada.

Zagreb 1964. Sig. 658.543
METODA trenutačnih zapažanja.

Zagreb 1964. Sig. 658.511.6
OBLIKOVANJE radnog mjesta i sredstva za rad.

Zagreb 1964. Sig. 658.531
OSNOVE matematske statistike i njena primjena u praksi normiranja.

Zagreb 1964. Sig. 658.543:31
METODE dopremanja radio-ničkog pribora na radna mjesta.

Zagreb 1964. Sig. 658.5

ZASTITA od požara u tvornici. Zagreb 1964.

VAIS D. N.: Formula »MAPI«. Zagreb 1964.

KAKO poboljšati unutanji transport u industrijskim poduzećima. Zagreb 1964.

AUTOMATIZACIJA proizvodnje u SAD i SSSR. Beograd 1965.

SAVREMENE metode organizacije u preduzećima mašino-gradnje metaloprerađivačke i elektroindustrije. Knjiga 1. 12. Beograd 1964.

SAVREMENE metode organizacije knjigovodstva proizvodnje (pogonskog knjigovodstva). Beograd 1964.

SAVREMENE metode ekonomskog ocenjivanja tehnološkog (proizvodnog) procesa. Beograd 1964.

SAVREMENA organizacija poslovanja radne organizacije putem automatizacija poslovanja. Beograd 1964.

INOSTRANO i jugoslovensko iskustvo stimulativne raspodele dohotka. Knjiga I. i II. Beograd 1964.

BARNES Ralph M.: Studij pokreta i vremena. Zagreb 1964. Sig. 658.5

BUNC S.: Slovar tujk. Maribor 1965. Sig. 413

Tovarna emajlirane posode Celje
razpisuje

NATEČAJ

za spremembo imena — firme podjetja

Novo ime mora predstavljati osnovna registrirane dejavnosti podjetja v eni besedi, sestavljenki (naslov firme iz več besed) ali kratici, ki pomenja začetnice besedila imena firme, pod katerimi je spodaj izpisano besedilo imena firme. Novo ime lahko ima tudi obeležje podjetja ali področje, na katerem deluje.

Novo ime naj ne vsebuje imen fizičnih oseb ali zgodovinskih osebnosti.

Za najboljšje izbrana imena se določajo nagrade:

- I. nagrada din 500.000
- II. nagrada din 200.000
- III. nagrada din 100.000

Sprejete ponudbe ocenjuje posebna strokovna žirija po posebnem internem pravilniku.

Predloge odn. ponudbe za novo ime podjetja je poslati ali vložiti v zaprtem ovitku v vložišču podjetja ali priporočeno po pošti na Tovarno emajlirane posode Celje s tem, da mora biti na ovitku oznaka »Sprememba firme«. Predlog se vloži podpisan ter opremljen s primerno šifro, ki jo izbere predlagatelj. V posebnem ovitku, na katerem naj bo zunaj navedena le šifra, naj bo točen naslov predlagatelja.

Rok za dostavo predlogov je do 1. 5. 1965.

Podrobnejša pojasnila daje pravna služba v Tovarni emajlirane posode Celje — tel. št. 39-21, interna 225, Celje.

KADROVSKE VESTI

NOVO SPREJETI DELAVCI V MESECU FEBRUARJU 1965

Koštomaj Stanislav, Lenard Alojz, Cernejšek Stanko, Peček Ivan, Naglič Anton, Roc Stjepan, Žuželj Maksimiljan, Lorenčak Ivan, Majer Franc, Golež Friderik, štante Bogdan, Krajac Edi, Knez Friderik, Kolar Josip, Pustek Anton, Šešerko Karl, Vetril Adolf, Brecl Ivan, Gobec Alojz, Jekl Drago, Koštomaj Marjan, Hudournik Ivan, Brence Adolf, Braček Hermina, Tacer Antonija, Artiček Erika, Lapornik Marija, Koren Hermina, Pestivšek Marija, Prislán ing. Marija, Filipčič Hilda.

slava — Kukovič, Apat Mihael, Samec Matilda — Stante, Stante Franc.

ROJSTVA

Verdev Jože — hči Milica, Deletič Čedomir — hči Dajana, Čokl Rudi — sin Janez, Polšak Valentina — sin Peter.

V MESECU FEBRUARJU SO OBHAJALI 50 LETNICO Artviga Frida, Mirnik Ciril.

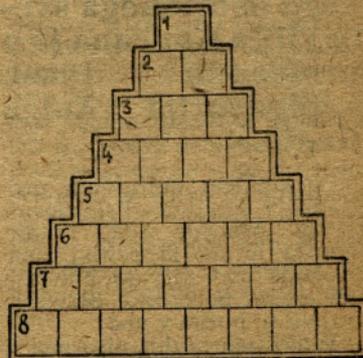
V MESECU MARCU BODO OBHAJALI 50 LETNICO Kopusar Albert, Milanez Evgen, Rebernik Jože, Ing. Ilgo Lojze, Kunej Jožefa.

IZSTOPILI V MESECU FEBRUARJU 1965

Molč Marija — sporazumno; Toni Martin — samovoljni napust dela, Podmiljšak Janko — samovoljni napust dela, Jagrič Alojz — k vojakom, Mirnik Drago — sporazumno, Panič Jakob — samovoljni napust dela, Stajniko Vladimir — premeščen v inštitut.

NOVO POROČENCI

Benkoč Mira — Jeknić, Tutič Ružica — Ubavič, Fajs Ivan, Oplotnik Ernest, Zorzini Valter, Hostnik Miroslav, Plevnik Anica — suster, Regoršek Ida — Brečko, Kos Amalija — Ribič, Vinko Avgust, Artiček Karolina — Vinko, Pezelj Nevenka — Božič, Božič Alojzij, Kukovič Jeli-

1. prva črka abecede; 2. ime duše umrlih po verovanju starih egipčanov; 3. naziv mongolskega poglavarja; 4. oklopno vozilo; 5. posoda za smeti; 6. grško-rimski stari vek; 7. prebivalka glavnega mesta Albanije; 8. grafična delavnica.

ŠTEVILKE OPOZARJAJO

Operativni plan za mesec februar je bil količinsko dosežen 103 odstotno in vrednostno 98 odstotno. Ta suhi podatek pove samo to, da doseganje vrednostnega plana zaostaja za količinskim. Če bi se proizvodnja odvijala ves mesec točno po operativnem planu, bi pri 100 odstotni izpolnitvi količinskega plana dosegli tudi 100 odstotno vrednostnega, tako pa smo z vrednostnim dosežkom zaostali 5 odstotkov za količinskim dosežkom.

Važnejše kot primerjanje doseganja količinskega in vrednostnega plana za mesec februar 1965 pa je primerjava lanskoletne februarске proizvodnje z letošnjo. Tu pridemo do preseñetljivih podatkov. Lanskoletna februarска količinska proizvodnja je znašala 2.261.853 kg, vrednostna pa 1.078.552.000 din v primerjavi z 2.101.656 kg in 1.085.462.000 din v letošnjem februarju. V februarju 1964 je bilo v tovarni zaposlenih 3.204, v letošnjem februarju pa 3.256 ljudi, kar pomeni, da smo letos pri 52 več zaposlenih proizvedli za 160.197 kg manj, vrednostno pa za 2.090.000 din manj. Sicer je ta znesek malenkosten, če pa se spomnimo, da smo v razdobju enega leta zvišali ceno mnogim artiklom (delovnim omaram, pocinkani posodi, econom loncem, sokovnikom, butankam itd.), bi upravičeno pričakovali boljši vrednostni učinek.

Plan delovne sile za leto 1964 je bil postavljen za 3.143 ljudi in je bil že v mesecu februarju prekoračen za 61 ljudi. Plan delovne sile za leto 1965 sicer še ni sprejet, vendar je število za-

poslenih skoraj v vseh EE (razen EE 1 in 4) presešlo število zaposlenih v februarju 1964. Res je sicer, da je v lanskem februarju bilo 25 delovnih dni, v letošnjem pa samo 23, vendar proste sobote ne moremo upoštevati, ker je bilo posebej poudarjeno in sprejeto, da proizvodnja pri skrajšanem delovnem tednu (za dve uri) ne sme biti manjša in so po uvedbi 46-urnega tednika ostali mesečni planski razrezi isti kot pri 48-urnem delovniku. Upoštevati pa moramo tudi 52 več zaposlenih.

Predlog plansko analitskega oddelka glede plana delovne sile za leto 1965 je bistveno drugačen in manjši od trenutnega stanja zaposlenih.

Vse navedbe se nanašajo na vso zaposleno delovno silo v podjetju. Če govorimo o proizvodnji, bi bilo prav, da bi obravnavali samo zaposlenost v proizvodnih ekonomskih enotah. V proizvodnih ekonomskih enotah 1 do 6 je bilo v lanskem februarju zaposlenih 2.124, v letošnjem februarju pa 2.121 ljudi. S prišteto EE 7 pa se slika spremeni tako, da je bilo v fe-

bruarju 1964, leta 2.401, v februarju 1965 pa 2.440 ljudi. Ker pa morajo proizvodne ekonomske enote s proizvodnjo (poleg prodaje z realizacijo) ustvarjati osebne dohodke za vse zaposlene (tudi za EE 7 in 8), ne moremo pri analizi in primerjavi proizvodnje v lanskem in letošnjem letu obravnavati delovne sile proizvodnih in ostalih ekonomskih enot ločeno, ampak skupaj. Pri ugotavljanju proizvodnje na enega zaposlenega v podjetju v časovnem razdobju enega leta upoštevamo vse zaposlene tako v proizvodnji kot v neproizvodnih ekonomskih enotah.

Jasno pa je, da se moramo vprašati, kdo je v podjetju odgovoren za koordinirano politiko zaposlovanja (tudi v EE 8) in ali bomo kdaj kot faktor v proizvodnji in v politiki zaposlovanja pričeli upoštevati tudi

produktivnost. Tu ni mišljeno več fizičnega dela, ampak izboljšanje organizacije dela, ugotavljanje in odpravljanje ozkih grl, osvajanje novih proizvodov, nova orodja itd. — skratka vse, za kar so odgovorne službe in vodilni kader v podjetju.

Ob zaključku prve dekade v mesecu marcu ugotavljamo, da je proizvodni količinski plan dosežen 87 odstotkov, vrednostni pa prav tako 87 odstotkov. Dekadni proizvodni plan je dosegla samo EE 4 (112 odstotkov), vse ostale EE pa so ostale pod planom. Zanimivo bi bilo vedeti, zakaj se nedoseganje plana v prvi polovici meseca (v januarju 80 odstotkov, v februarju 96 odstotkov in v marcu 87 odstotkov) permanentno ponavlja iz meseca v mesec, nato pa do konca meseca drvimo, da ujamemo konec s koncem.

PM

Delo društva orodjarjev

Dne 2. 2. 1965 je bil občni zbor Društva orodjarjev – podružnica Celje, ki ima sedež v naši tovarni in šteje 105 aktivnih članov. Pregledali so delo v preteklem letu ter nakazali smernice za bodoče delo društva. Med najvažnejšimi akcijami, ki jih je društvo izvedlo v preteklem letu, je bil strokovni seminar zveznega značaja o vlečnem orodju.

Na seminarju so bili navzoči orodjarji in strokovnjaki iz vse države, ki so prebrali strokovne referati iz njihove dejavnosti. Se-

minar je trajal 3 dni ter je precej prispeval k boljšemu spoznavanju problematike izdelave vlečnega orodja ter izmenjavi izkušenj na področju vlečne tehnike. Zelo zanimiv je bil referat univerzitetnega docenta ing. Golgranc Franca, ki je nakazal nova pota v razvoju vlečne tehnike po načinu eksplozivnega preoblikovanja. V sklopu seminarja so bile izvedene tudi tri ekskurzije v Maribor, Celje in Koper.

Na podlagi referatov so bila natisnjena skripta, ki jih bo društvo že drugič izdalo v slovenskem in srbohrvatskem jeziku. Ker je prav strokovna literatura iz tega področja težko dosegljiva, obenem pa tudi težko dojemljiva, je povpraševanje po naših skriptah precejšnje.

Na občnem zboru si je društvo zadalo program dela za leto 1965.

Kot je iz dosedanjega dela društva in novih nalog videti, je prvenstven namen vzgoja in izpopolnjevanje strokovnega kadra in pomoč delovnim organizacijam pri reševanju tekočih problemov.

Ing. Ludvik Krese

Žene so proslavile svoj praznik

(Nadaljevanje s 1. strani)

predsednika centralnega delavskega sveta Vilija Končana je o problemih žensk spregovorila Anica Gogič.

Po krajšem kulturnem programu, v katerem so sodelovali učenci osnovne šole Franja Vrunča in moški pevski zbor Svobode iz Celja, so bile vse udeležence pogoščene. Slavje je trajalo še pozno v noč.

Tudi drugega dne niso moški pozabili na slavljenke. Tri ekonomske enote so obdarile svoje članice, žene in dekleta so pa sprejele še nekaj daril od svojih neposrednih sodelavcev. Tudi aktiv ZB je svoje članice pogostil in bogato obdaril.

Žene med proslavo (Foto LT)